

Міністерство освіти і науки України

**ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ**

НАУКОВО-ТЕХНІЧНА БІБЛІОТЕКА

Інформаційно-бібліографічний відділ

*Календар ювілейних та пам'ятних дат
Івано-Франківського національного
технічного університету нафти і газу
на 2018 рік*

**Івано-Франківськ
2017**

УДК 378.4(477.86)

К 17

Укладачі : О. П. Розумна, О. В. Книгиницька, Н. М. Ковалів

Редактор : Л. А. Жолобка

Відповідальна

за випуск : Я. А. Пилип

К17

Календар ювілейних та пам'ятних дат Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу на 2018 рік / [уклад.: О. П. Розумна, О. В. Книгиницька, Н. М. Ковалів ; ред. Л. А. Жолобка] ; Наук.-техн. б-ка. – Івано-Франківськ : НТБ ІФНТУНГ, 2017. – 83 с. : іл.

Календар відображає ювілейні дати науковців, пам'ятні дати важливих подій з історії та сучасності університету на 2018 рік.

УДК 378.4(477.86)

Науково-технічна бібліотека
ІФНТУНГ, 2017

Наші ювіляри

Вольченко Олександр Іванович.....	24
Воробйов Микола Степанович.....	62
Джура Олександр Дмитрович.....	22
Івасів Василь Михайлович.....	65
Козак Федір Васильович.....	58
Костишин Володимир Степанович.....	44
Крижанівський Євстахій Іванович.....	47
Кузьменко Едуард Дмитрович.....	7
Лютак Зіновій Петрович.....	15
Мандрик Олег Миколайович.....	11
Михайлів Микола Іванович.....	73
Полутренко Мирослава Степанівна.....	68
Семенцов Георгій Никифорович.....	18
Середюк Орест Євгенович.....	27
Скальська Дарія Миколаївна.....	39
Скрипничук Василь Михайлович.....	37
Челядин Любомир Іванович.....	55
Чудик Ігор Іванович.....	31

Структурні підрозділи університету

Військова кафедра.....	80
Івано-Франківська філія ЛПІ.....	42
Кафедра автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій.....	82
Кафедра буріння нафтових і газових свердловин.....	76
Кафедра вищої математики.....	78
Кафедра геології та розвідки нафтових і газових родовищ.....	77
Кафедра економіки підприємства.....	77
Кафедра зварювання конструкцій та відновлення деталей машин.....	81
Кафедра інженерної та комп'ютерної графіки.....	78
Кафедра розробки та експлуатації нафтових і газових родовищ.....	76
Кафедра фізичного виховання та спорту.....	79

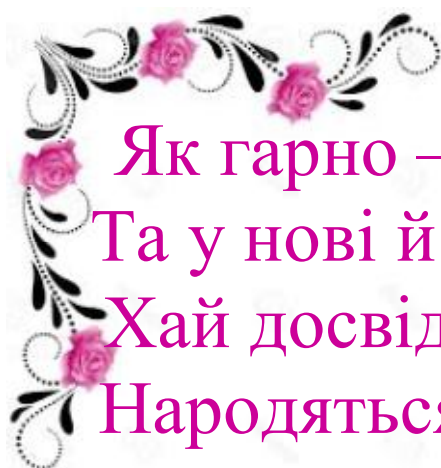
Від укладачів

Науково-технічна бібліотека підготувала 7-й випуск «Календаря ювілейних та пам'ятних дат Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу» на 2018 рік. Запропоноване довідково-бібліографічне видання інформує про ювілейні дати професорів ІФНТУНГУ, подаючи до кожної з них біографічні відомості та найважливіші праці науковців.

Структура календаря традиційна: усі дати розташовані в хронологічній послідовності. Наприкінці подані також пам'ятні дати, що стосуються структурних підрозділів університету.

Календар адресовано, в першу чергу, професорсько-викладацькому складу університету. Сподіваємось, що він зацікавить і аспірантів, студентів, працівників бібліотек та інформаційних установ.

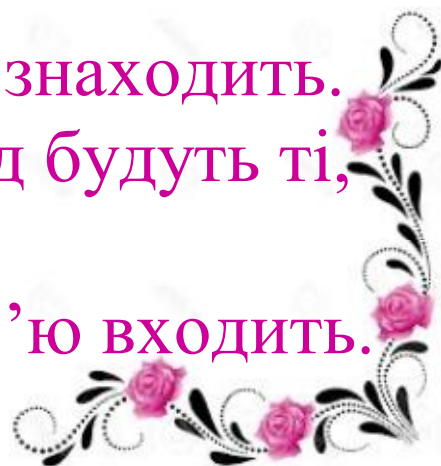

Як гарно – досягнути до мети
Та у нові й нові вдивляйтесь далі!
Хай досвід та уміння надихнуть,
Народяться життєві добрі плани,
Хай створене і звершене в житті
В прийдешніх днях

продовження знаходить.

А ще хай завжди поряд будуть ті,
Хто в серце Ваше

із любов'ю входить.

26 березня

70 років від дня народження завідувача кафедри геотехногенної безпеки та геоінформатики, доктора геолого-мінералогічних наук, професора, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки

Кузьменка Едуарда Дмитровича

Едуард Дмитрович Кузьменко народився 26 березня 1948 р. у м. Івано-Франківську. Середню освіту здобув у Івано-Франківській середній школі №1, яку закінчив в 1966 р. зі срібною медаллю. В 1971 році закінчив геологорозвідувальний факультет Івано-Франківського інституту нафти і газу та в 1991 році математичний факультет Львівського державного університету. Доктор геолого-мінералогічних наук (1994), професор (1996). Трудову діяльність розпочав у геолого-розвідувальній експедиції Архангельського територіального геологічного управління (1971-1979).

З 1980 р. викладає в Івано-Франківському інституті нафти і газу. З 2004 року очолює кафедру геотехногенної безпеки та геоінформатики.

Основними напрямками його наукових досліджень – прогнозування небезпечних геологічних процесів, геофізичні методи в інженерній геології та гідрогеології.

Автор 270 наукових праць, у тому числі монографій, патентів, статей, доповідей на численних наукових конференціях як в Україні, так і за її межами. Автор наукового відкриття. Є лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки. Фундаментальні наукові доробки вченого відзначені Російською академією природничих наук – медаллю імені П. Л. Капіци; Німецьким товариством природничих і суспільних наук – медаллю імені В. К. Рентгена; Європейською академією природничих наук – орденом Золотого Орла. Почесний розвідник надр України.

Нагороджений найвищими відзнаками Державної геологічної служби України – медалями імені В. І. Луцицького та Л. І. Лутугіна.

Е. Д. Кузьменко – академік Української нафтогазової академії та Міжнародної академії авторів відкриттів і винаходів. Він - член спеціалізованих вчених рад із захисту докторських дисертацій за спеціальностями «Геофізика» та «Інженерна геологія»; член редколегій журналів «Геодинаміка», «Геофізичного журналу» та Наукового вісника ІФНТУНГ»; член Правління Спілки геофізиків України; член Євразійського геофізичного товариства.

До основних публікацій слід віднести:

Надмірне зволоження як фактор активізації зсувів на схилах Київського водосховища / **Е. Д. Кузьменко**, О. П. Нікіташ, Є. О. Яковлев, Ю. В. Герук // Геоінформатика. – 2017. – № 1. – С. 51-62.

Методологія кількісної прогновної оцінки ризиків від розвитку екзогенних геологічних процесів: селеві ризики / Т. Б. Чепурна, Д. В. Касіячук, **Е. Д. Кузьменко**, І. В. Чепурний // Геоінформатика. – 2016. – № 2. – С. 79-85.

Прогнозування зсувів : монографія / **Е. Д. Кузьменко**, П. В. Блінов, О. П. Вдовина [та ін.] ; ред. **Кузьменко Е. Д.** – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2016. – 601 с. : рис., табл. – Бібліогр.: с. 581-601.

Кузьменко Е. Д. Прогнозування селевих процесів : монографія / **Е. Д. Кузьменко**, Т. Б. Чепурна. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2014. – 254 с. : рис., табл. – Бібліогр.: с. 232-253.

Кузьменко Е. Д. Теорія поля : підручник / **Е. Д. Кузьменко**, М. В. Рева. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2014. – 410 с. : рис. – Бібліогр.: с. 409-410.

Особливості геодезичного моніторингу та прогнозування геотехногенної динаміки на шахтних полях калійних родовищ / К. О. Бурак, **Е. Д. Кузьменко**, С. М. Багрій [та ін.] // Вісн. геодезії та картографії. – 2014. – № 5. – С. 12-18.

Багрій С. М. До питання оцінки забруднення підземних вод електрометричними методами / С. М. Багрій, **Е. Д. Кузьменко** // Геодинаміка. – 2013. – № 2. – С. 93-96.

Кузьменко Е. Д. Електрометрія [Електронний ресурс] : підручник / **Е. Д. Кузьменко**, С. М. Кулик. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2013. – 266 с.

Кузьменко Е. Д. Просторові побудови критерію ймовірності розвитку зсувів / **Е. Д. Кузьменко**, І. В. Крив'юк // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – 2013. – № 2. – С. 59-67.

Кузьменко Е. Д. Розробка методики прогнозування зсувів із застосуванням геофізичних методів / **Е. Д. Кузьменко**, І. В. Крив'юк, Л. В. Штогрин // Геодинаміка. – 2013. – № 1. – С. 176-187.

Геоінформаційні системи в геодезії, картографії та землеупорядкуванні : навч. посіб. / **Е. Д. Кузьменко**, О. М. Журавель, Л. І. Давибіда [та ін.]. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2012. – 703 с.

Давибіда Л. І. Довгострокове прогнозування природного режиму рівнів ґрунтових вод на прикладі території Дніпропетровської області / Л. І. Давибіда, **Е. Д. Кузьменко** // Геоінформатика. – 2012. – № 2. – С. 67-76.

Кузьменко Е. Д. Довгострокове прогнозування провальнопросадкових проявів карсту : монографія / **Е. Д. Кузьменко**, І. В. Чепурний, П. П. Чалий. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2012. – 272 с. : іл., рис., табл. – Бібліогр.: с. 257-271.

Чепурна Т. Б. Довгостроковий часовий прогноз селевої активності на території гірськарпатського гідрогеологічного району / Т. Б. Чепурна, **Е. Д. Кузьменко** // Геодинаміка. – 2011. – № 1. – С. 38-46.

Геофізичні дослідження ділянок повітряних переходів трубопроводів із метою визначення глибини закладення опор / **Е. Д. Кузьменко**, Г. Й. Квятковський, М. Д. Степ'юк, Т. Б. Мисак // Нафт. і газ. пром-сть. – 2010. – № 2. – С. 30-32.

Дослідження зсувних процесів геофізичними методами : монографія / **Е. Д. Кузьменко**, А. Ф. Безсмертний, О. П. Вдовина [та ін.] ; ред. **Кузьменко Е. Д.** – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ Факел, 2009. – 417 с. – Бібліогр.: с. 279-294.

Кузьменко, Е. Д. Закономірність розвитку приповерхневого карсту в питаннях надійності експлуатації нафто- і газопроводів / **Е. Д. Кузьменко**, О. П. Вдовина, І. В. Чепурний // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2008. – № 4. – С. 5-9.

Сейфулін Р. С. Електророзвідка. : навч. посіб. / Р. С. Сейфулін, **Е. Д. Кузьменко**. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2005. – 218 с. : іл. – Бібліогр.: с. 213-218.

6 квітня
50 років від дня народження проректора
з науково-педагогічної роботи,
доктора технічних наук, професора
Мандрика Олега Миколайовича

Олег Миколайович Мандрик народився 6 квітня 1968 р. у м. Івано-Франківську в родині службовців.

У 1985-1992 рр. навчався в ІФІНГ за спеціальністю «Технологія машинобудування, металорізальні верстати та інструменти», котрий закінчив з відзнакою. Першого трудового досвіду набув у науково-дослідному інституті ІФІНГ, здолавши шлях від інженера до наукового співробітника. Продовженням інтелектуальної творчої діяльності, вже на вищому рівні, стало навчання в аспірантурі протягом 1993-1996 рр.

У 1996 р. Олег Миколайович захистив кандидатську дисертацію на тему «Удосконалення методів підвищення експлуатаційних характеристик замкових різьбових з'єднань бурильних колон», а в 2013 р. – докторську дисертацію на тему «Наукові основи підвищення рівня екологічної безпеки при транспортуванні природного газу». З 1998 р. працював асистентом, доцентом та професором кафедри безпеки життєдіяльності. У 2007 -2013 рр. – декан інженерно-екологічного факультету, а з 2013 р. – директор Інженерно-екологічного інституту. З жовтня 2014 р. обіймає посаду проректора з науково-педагогічної роботи університету, а в 2015 р. йому присвоєно вчене звання професора кафедри екології.

Серед основних напрямів наукових досліджень: екологічна безпека транспортування природного газу; технічний та екологічний ризик при експлуатації нафтогазових об'єктів; удосконалення системи екологічного моніторингу за об'єктами нафтогазового комплексу. Член спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських і докторських дисертацій зі спеціальності

Д.20.052.05 «Екологічна безпека», науковий керівник кандидатських дисертацій.

У навчально-педагогічному та науковому доробку Олега Миколайовича – понад 100 публікацій, 4 монографії, 1 словник українсько-польсько-англійських геологічних і екологічних термінів та 8 патентів.

Плідна праця О. М. Мандрика відзначена урядовими нагородами: грамотами МОН України, голови Івано-Франківської обласної ради та голови Івано-Франківської облдержадміністрації. У червні 2016 р. його нагороджено Почесною шпагою за довголітню співпрацю на ниві науки між ІФНТУНГ та Краківською гірничо-металургійною академією ім. С. Сташіца.

До основних публікацій слід віднести:

Мандрик О. М. Аналіз використання потенціалу вітрової і сонячної енергії в Карпатському регіоні / **О. М. Мандрик** // Екол. безпека та збаланс. ресурсокористування. – 2016. – № 1. – С. 158-166.

Мандрик О. М. Розроблення конструкції плоского сонячного колектора зі спеціально обробленою поверхнею абсорбера / **О. М. Мандрик**, В. І. Іванов // Екол. безпека та збаланс. ресурсокористування. – 2016. – № 2. – С. 166-172.

Стратегічна оцінка використання відновлювальних джерел енергії у сталому туристично-рекреаційному розвитку Карпатського регіону : кол. монографія / **О. М. Мандрик**, Л. М. Архипова, Я. О. Адаменко [та ін.] ; ред. Архипова Л. М. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2016. – 323 с. : іл., рис., табл. – Бібліогр.: с. 310-323.

Де у долині Дністра можна розробляти пісчано-гравійно-галькові суміші? / О. М. Адаменко, **О. М. Мандрик**, Д. О. Зорін [та ін.] // Екол. безпека та збаланс. ресурсокористування. – 2015. – № 1. – С. 42-45.

Мандрик О. М. Аналіз екологічних наслідків аварій на магістральних газопроводах при їх тривалій експлуатації / **О. М. Мандрик** // Екол. безпека та збаланс. ресурсокористування. – 2015. – № 1. – С. 25-29.

Мандрик О. М. Багатофакторний аналіз комплексного еколого-технічного обстеження газоперекачувального агрегату на різних технологічних режимах роботи / **О. М. Мандрик**, В. В. Тирлич, Ю. Д. Михайлюк // Нафтогаз. енергетика. – 2015. – № 2. – С. 44-52.

Methodology and support of environmental research as the basis of territorial sustainable development strategy for global and regional ecological problems solution / О. М. Adamenko, А. О. Adamenko, **О. М. Mandryk** [et al.] // Екол. безпека та збаланс. ресурсокористування. – 2015. – № 1. – С. 5-17.

Адаменко О. М. Територіальним громадам - про захист від катастрофічних паводків / О. М. Адаменко, **О. М. Мандрик**. – Івано-Франківськ : Голіней, 2014. – 32 с. : іл.

Екологічна безпека територій : кол. монографія / Я. О. Адаменко, О. М. Адаменко, Л. М. Архипова, **О. М. Мандрик** [та ін.] ; ред.: Адаменко Я. О., Адаменко О. М. – Івано-Франківськ : Голіней, 2014. – 442 с. : іл., рис., табл. – Бібліогр.: с. 435-442.

Мандрик О. М. Використання удосконалених засобів тензометрування для підвищення екологічної безпеки під час експлуатації газопроводів / **О. М. Мандрик** // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2014. – № 4. – С. 72-78.

Мандрик О. М. Географічні і технічні передумови транспортування природного газу морськими шляхами / **О. М. Мандрик** // Екол. безпека та збаланс. ресурсокористування. – 2014. – № 2. – С. 15-21.

Мандрик О. М. Дослідження міцності та довговічності зварних комбінованих балонів / **О. М. Мандрик** // Нафтогаз. енергетика. – 2014. – № 1. – С. 48-54.

Мандрик О. М. Екологічна безпека транспортування природного газу : монографія / **О. М. Мандрик** ; ред. Крижанівський Є. І. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2014. – 256 с. : іл., рис., табл. – Бібліогр.: с. 227-255.

Мандрик О. М. Екологічний моніторинг тривалоексплуатованих газопроводів / **О. М. Мандрик**, Л. Я. Побережний, А. І. Станецький // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2014. – № 1. – С. 173-182.

Організаційні, навчальні та науково-дослідницькі роботи на Дністровському протипаводковому полігоні у 2012-2013 рр. / Є. І. Крижанівський, **О. М. Мандрик**, Я. О. Адаменко [та ін.] // Екол. безпека та збаланс. ресурсокористування. – 2014. – № 1. – С. 53-69.

Савицький О. М. Екологічна складова дугового зварювання та напрямок її підвищення / О. М. Савицький, **О. М. Мандрик** // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – 2014. – № 1. – С. 66-73.

Екологічна безпека збалансованого ресурсокористування в Карпатському регіоні : наук. монографія / О. М. Адаменко, Я. О. Адаменко, Л. М. Архипова, **О. М. Мандрик** [та ін.] ; ред.: Адаменко О. М., Адаменко Я. О. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2013. – 368 с.

Семчук Я. М. Безпека життєдіяльності : навч. посіб. / Я. М. Семчук, О. В. Паневник, **О. М. Мандрик**. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2006. – 132 с.

11 квітня

70 років від дня народження професора кафедри методів і приладів контролю якості та сертифікації продукції,
«Заслуженого працівника Укргазпрому»

Лютака Зіновія Петровича

Зіновій Петрович Лютак

народився 11 квітня 1948 року в с. Ясеновець Рожнятівського району Івано-Франківської області. Після закінчення Ріпнянської середньої школи навчався у Львівському політехнічному інституті за спеціальністю «Інформаційно-вимірювальна техніка». Після завершення навчання в 1971 році, служив офіцером у радіотехнічних військах, де командував радіолокаційним підрозділом.

В подальшому виробнича діяльність ювіляра пов'язана з напрямком «Автоматизовані системи управління». З 1984 року і до сьогодні працює в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу. В 1990 році захистив кандидатську дисертацію з підтвердженням наукового ступеня кандидата технічних наук, напрацювавши за цей час в своєму науковому і творчому доробку біля 20 винаходів з пристроїв і способів контролю механічних параметрів нафтогазового обладнання, понад 40 друкованих наукових праць та, у співавторстві, три навчальних посібники. В цьому доробку – високоточний прилад для вимірювання швидкості ультразвуку, який у свій час експонувався на Виставці досягнень народного господарства у Москві і отримав нагороду. Цей прилад і сьогодні ефективно використовується для контролю напружено-деформованого стану металу труб магістральних газопроводів.

На визнання заслуг та особистого внеску в розвиток нафтогазової промисловості удостоєний почесного звання «Заслужений працівник Укргазпрому». Неодноразово нагороджувався грамотами університету. Зіновій Петрович

працює професором на кафедрі методів та приладів контролю якості і сертифікації продукції. Веде велику наукову роботу з підготовки молодих науковців, зокрема під його керівництвом успішно захищено три кандидатські дисертації.

В 2008 році кращі студенти під керівництвом Лютака Зіновія Петровича отримали диплом Першого ступеня за зайняте перше місце у Всеукраїнському конкурсі в галузі нафтової і газової промисловості у номінації «Вимірювання, контроль та технічна діагностика».

До основних публікацій слід віднести:

Лютак І. З. Аналіз взаємодії ультразвукової хвилі низької інтенсивності із шкірою тіла людини / І. З. Лютак, **З. П. Лютак**, Т. В. Дитко // Методи та прилади контролю якості. – 2017. – № 1. – С. 15-21.

Удосконалення луно-імпульсного методу контролю товщини виробів і матеріалів / **З. П. Лютак**, М. Б. Маритчак, Р. О. Тімков, О. В. Гойсан // Нафтогаз. енергетика. – 2017. – № 1. – С. 103-107.

Лютак І. З. Удосконалення методу контролю стінок трубопроводів ультразвуковим методом із застосуванням інформаційно-програмного забезпечення / І. З. Лютак, **З. П. Лютак**, Ю. Й. Стрілецький // Методи та прилади контролю якості. – 2015. – № 2. – С. 27-37.

Mandra A. A. Modeling of ultrasonic guided waves propagation in a waveguide with cross-section of finite size = Моделювання поширення спрямованих ультразвукових хвиль у хвилеводі зі скінченим розміром його поперечного перерізу / А. А. Mandra, І. Z. Lyutak, **Z. P. Lyutak** // Journal of Hydrocarbon Power Engineering. – 2014. – Vol. 1, № 1. – P. 58-65.

Середюк О. Є. Основи кваліметрії та сертифікації в нафтогазовій галузі : навч. посіб. / О. Є. Середюк, Л. А. Витвицька, **З. П. Лютак**. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2014. – 294 с. : рис., табл. – Бібліогр.: с. 260-265.

Лютак З. П. Обчислення параметрів ультразвукової хвилі в пружному середовищі методом Галеркіна на основі вейвлет-функцій / **З. П. Лютак**, А. А. Мандра, І. З. Лютак // Методи та прилади контролю якості. – 2013. – № 1. – С. 16-23.

Фізичні основи неруйнівного контролю : навч. посіб. / Р. Т. Боднар, В. Т. Камінський, **З. П. Лютак** [та ін.]. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2013. – 384 с. : рис., табл. – Бібліогр.: с. 377-384.

Мандра А. А. Напіваналітичний метод скінчених елементів для обчислення параметрів ультразвукових спрямованих хвиль у стінці магістрального трубопроводу / А. А. Мандра, І. З. Лютак, **З. П. Лютак** // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – 2012. – № 3. – С. 155-165.

Математична модель поширення спрямованих ультразвукових хвиль в трубопроводі із зварним з'єднанням / І. З. Лютак, А. О. Бедзір, **З. П. Лютак**, А. А. Мандра // Методи та прилади контролю якості. – 2012. – № 1. – С. 41-51.

Мандра В. В. Визначення чутливості поздовжніх мод ультразвукових спрямованих хвиль від зміни товщини стінки газопроводів об'язки компресорної станції на 10 % / В. В. Мандра, І. З. Лютак, **З. П. Лютак** // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – 2011. – № 4. – С. 102-108.

Сучасний стан метрологічного забезпечення побутових лічильників газу / О. Є. Середюк, А. Г. Винничук, Л. А. Витвицька, **З. П. Лютак** // Методи та прилади контролю якості. – 2011. – № 26. – С. 65-70.

15 квітня

80 років від дня народження завідувача кафедри автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій, доктора технічних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України

Семенцова Георгія Никифоровича

Георгій Никифорович Семенцов

народився 15 квітня 1938 р. у м. Іловайськ Донецької області. Вищу освіту здобув у Північно-Кавказькому гірничо-металургійному інституті в м. Владикавказі, який закінчив у 1960 р. За державним розподілом два роки працював на гірничо-металургійному комбінаті у м. Карабаш Челябінської області. У

1962 р. вступив в аспірантуру Свердловського гірничого інституту ім. В. В. Вахрушева на спеціальність «Автоматизація технологічних процесів» і в 1966 р. успішно захистив кандидатську дисертацію з проблем автоматичної стабілізації режимів роботи гірничих машин. У 1967 р. за конкурсом був обраний на посаду доцента кафедри електротехніки і автоматики Івано-Франківського інституту нафти і газу. В 1990 р. в Московському інституті нафти і газу ім. І. М. Губкіна вчений успішно захистив докторську дисертацію «Оптимальне керування процесом буріння нафтових і газових свердловин», а в 1991 році отримав звання професора.

З 1975 р. Семенцов Г. Н. і до сьогодні незмінно очолює кафедру автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій (АКІТ), хоча змінювалась декілька раз її назва. Окрім цього, вчений є керівником наукової школи «Автоматизоване управління технологічними процесами на основі методів нечіткої логіки і штучних нейромереж». Георгій Никифорович є автором понад 610 праць, з яких: 8 навчальних посібників з грифом МОН України, 1 підручник, 2 довідники, 4 монографії, 24 навчально-методичних посібники, 17 винаходів. Підготував 18

кандидатів технічних наук і одного доктора технічних наук (дев'ять із них працюють в ІФНТУНГ).

Професор Г. Н. Семенцов активний учасник міжнародних конференцій, сприяв організації міжнародних колоквиумів з питань застосування фізіології в автоматизації та науковій співпраці між ІФНТУНГ і Університетом прикладних наук (Німеччина).

Дійсний член Української нафтогазової академії, заслужений діяч науки і техніки України, член спеціалізованої вченої ради із захисту докторських дисертацій при ІФНТУНГ, член редакційних колегій фахових журналів «Розвідка і розробка нафтових і газових родовищ», «Збірник наукових праць «SWorld», відповідальний секретар журналу «Нафтогазова енергетика».

Нагороджений знаком МОН України «За наукові досягнення», срібною медаллю Головного комітету ВДНГ СРСР «За досягнуті успіхи в розвитку народного господарства СРСР», ювілейною медаллю Президії Верховної Ради СРСР «За трудову доблесть», медаллю пошани Американського біографічного інституту АВІ (Raleigh, North Carolina).

У 2016 р. професору Семенцову Г. Н., як видатному діячу науки, Указом Президента України була призначена державна стипендія, а в 2017 р. з нагоди 50-річного ювілею ІФНТУНГ вчений нагороджений медаллю ОДА і облради «За заслуги перед Прикарпаттям».

До основних публікацій слід віднести:

Зварич Д. М. Сигнальна ідентифікація і моделювання процесу поглиблення свердловин на засадах енергоінформаційного підходу / Д. М. Зварич, А. І. Лагойда, **Г. Н. Семенцов** // Нафтогаз. енергетика. – 2017. – № 1. – С. 79-88.

Автоматичне управління : навч. посіб. / **Г. Н. Семенцов**, Я. Р. Когуц, М. І. Когутяк [та ін.]. - 2-ге вид. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2016. - 398 с.

Головата Ю. Б. Аналіз впливу продуктивності бурових насосів на ефективність процесу поглиблення свердловин електробурами / Ю. Б. Головата, Д. М. Зварич, **Г. Н. Семенцов** // Нафтогаз. енергетика. – 2016. – № 2. – С. 7-18.

Основи моніторингу технологічних об'єктів нафтогазової галузі : навч. посіб. / **Г. Н. Семенцов**, М. М. Дранчук, О. В. Гутак [та ін.]. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2016. - 812 с.

Сабат Н. В. Ідентифікація буримості порід для задач оптимізації управління процесом поглиблення свердловин / Н. В. Сабат, **Г. Н. Семенцов** // Нафтогаз. енергетика. – 2016. – № 2. – С. 57-65.

Семенцов Г. Н. Теорія автоматичного керування : навч. посіб. / **Г. Н. Семенцов**. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2016. – 610 с.

Фешанич Л. І. Проблема відмови датчиків і їх колективного спрацювання при експлуатації автоматичної системи автоматичного керування / Л. І. Фешанич, **Г. Н. Семенцов** // Методи та прилади контролю якості. – 2016. – № 2. – С. 14-19.

Автоматизоване керування зварюванням : навч. посіб. / **Г. Н. Семенцов**, М. І. Когутяк, О. В. Кучмистенко, Б. І. Карпінєць. – 2-ге вид. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2015. – 549 с.

Семенцов Г. Н. Удосконалення оптимального керування газоперекачувальним агрегатом на основі багатопараметричних регуляторів / **Г. Н. Семенцов**, А. І. Лагойда // Нафтогаз. енергетика. – 2015. – № 1. – С. 61-68.

Семенцов Г. Н. Структурно-параметрична оптимізація системи автоматичного антипомпажного регулювання відцентрового нагнітача газоперекачувального агрегату / **Г. Н. Семенцов**, С. Г. Гіренко, А. І. Лагойда // Нафтогаз. енергетика. – 2011. - № 3(16). – С. 86-95.

Основи моніторингу технологічних об'єктів нафтогазової галузі : навч. посіб. / **Г. Н. Семенцов**, М. М. Дранчук, О. В. Гутак [та ін.]. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2010. – 808 с.

Автоматизація технологічних процесів у нафтовій та газовій промисловості : навч. посіб. / **Г. Н. Семенцов**, Я. Р. Когуч, Я. В. Куровець, М. М. Дранчук. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ Факел, 2009. – 300 с.

Автоматизоване керування зварюванням : навч. посіб. / **Г. Н. Семенцов**, Я. Р. Когуч, Р. Б. Діжак [та ін.]. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2006. - 562 с.

Автоматизація виробничих процесів в енергетиці : навч. посіб. / **Г. Н. Семенцов**, Я. Р. Когуч, М. В. Шавранський, М. М. Дранчук. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2003. - 372 с.

Семенцов Г. Н. Оптимізація процесу буріння глибоких свердловин : монографія / М. І. Горбійчук, **Г. Н. Семенцов**. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2003. - 493 с.

Основи автоматики і автоматизації технологічних процесів : навч. посіб. / **Г. Н. Семенцов**, Я. Р. Когуч, І. І. Чигур, В. В. Аверкієва. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2000. – 348 с.

Семенцов Г. Н. Автоматизація процесу буріння свердловин : навч. посіб.: в 3 ч. / **Г. Н. Семенцов**. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 1998. – 300 с.

29 квітня

65 років від дня народження директора Бурштинського енергетичного коледжу, доктора філософських наук, професора
Джури Олександра Дмитровича

Олександр Дмитрович Джура народився 29 квітня 1953 р. в с. Лісоводи Городоцького району Хмельницької області. Вищу освіту здобув у Івано-Франківському педагогічному інституті імені Василя Стефаника за спеціальністю «Історія і педагогіка».

Працював на посаді вихователя гуртожитку, викладача, а з вересня 1982 р. – заступника директора з навчально-виховної роботи Бурштинського торгово-кулінарного училища. З листопада 1987 р. – директор Бурштинського енергетичного технікуму. Упродовж 2002-2004 рр. працював на посаді начальника Управління освіти і науки Івано-Франківської облдержадміністрації. З 2004 р. – директор Бурштинського енергетичного технікуму, а з 2005 р. – Бурштинського енергетичного коледжу Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу.

У 2005 р. Олександр Дмитрович захистив кандидатську, а в 2012 р. – докторську дисертації. Його наукова діяльність зосереджена на проблемі філософського осмислення ролі освіти як чинника життєтворчості особистості в умовах сучасних викликів глобалізованого світу. Професор Джура О. Д. є автором понад 70 наукових статей та двох монографій.

Активно займається громадською діяльністю. Депутат Івано-Франківської обласної ради III та IV демократичних скликань.

Творча людина, вимогливий і цілеспрямований організатор. Разом із колективом за короткий час зумів втілити в життя свої плани і задуми. Його життєве кредо – «Не кажи світові про те, що ти хочеш зробити, - покажи, як ти робиш» реалізувалося у створенні телестудії,

етнографічного музею «Берегиня», впровадженні ступеневої освіти молоді в Бурштині через систему «школа – сад – гімназія – технікум – коледж – університет». Нині школа-сад та гімназія є самостійними навчальними закладами, а музей «Берегиня» одержав статус державного.

Професор Джура О. Д. – заслужений працівник освіти України, заслужений енергетик України, володар нагрудного знаку «Петро Могила» та диплому Всеукраїнського проекту «Золотий фонд України», дійсний член Інженерної академії України.

До основних публікацій слід віднести:

Джура О. Д. Зв'язки з громадськістю : навч. посіб.
/ **О. Д. Джура**, Х. М. Вінтонів, Б. Л. Гривнак. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2016. – 230 с.

Гривнак Б. Л. Політичні комунікації : метод. вказівки для вивчення дисципліни / Б. Л. Гривнак, **О. Д. Джура**. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2015. – 48 с.

Джура О. Д. Зв'язки з громадськістю : конспект лекцій
/ **О. Д. Джура**. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2013. – 142 с.

Джура О. Болонський процес як прояв модернізації освіти
/ **О. Джура** // Вища освіта України. – 2008. – № 4. – С. 58-64.

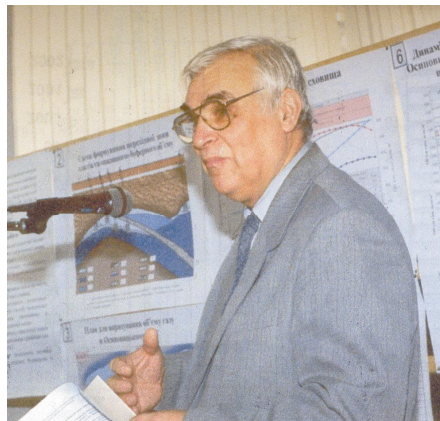
Джура О. Реформи таки йдуть. І вони змінюють і освіту, і суспільство / **О. Джура** // Галичина. – 2008. – 8 лип. – № 99. – С. 7.

Джура О. Чи допоможе нашій школі Болонська декларація?
/ **О. Джура** // Галичина. – 2004. - 25 берез. – № 47-48. – С. 9.

Джура О. Теоретико-методологічні проблеми дослідження процесу професійного самовизначення особистості / **О. Джура** // Вища освіта України. – 2003. – № 4. – С. 31-34.

30 квітня
75 років від дня народження
доктора технічних наук, професора кафедри механіки машин
Вольченка Олександра Івановича

Олександр Іванович Вольченко народився 30 квітня 1943 р. в м. Харкові. У 1950 р. сім'я Вольченків переїжджає на Івано-Франківщину, де в 1959 р. Вольченко О. І. закінчує Пістинську середню школу Косівського району зі срібною медаллю і поступає на механіко-машинобудівний факультет Львівського політехнічного інституту на спеціальність «Автомобілі і трактори».

Після закінчення інституту (1964 р.) працював механіком, головним механіком Надвірнянської автоколони спецтранспорту і викладачем спецдисциплін Івано-Франківського автомобільно-шляхового технікуму в м. Надвірна. У 1967 р. поступив до аспірантури при кафедрі «Автомобілі» Львівського політехнічного інституту. Після закінчення аспірантури в 1970 р. був скерований на роботу асистентом кафедри теплотехніки Івано-Франківського інституту нафти і газу. За розробки оригінальних конструкцій гальм та винахідницьку діяльність Вольченко Олександр Іванович у 1973 р. став лауреатом премії Всесоюзного товариства винахідників та раціоналізаторів СРСР. У 1979 році захистив кандидатську дисертацію, у 1988 р. в Ленінградському політехнічному інституті успішно захистив докторську дисертацію на тему: «Теорія, розрахунок та проектування гальмівних пристроїв».

У 2004 р. отримав у співавторстві золоту медаль на виставці «Архімед- 2004» в Москві за розробки на рівні патентів на винаходи Росії нових типів фрикційних вузлів багатосекційних стрічково-колодкових гальм. В Івано-Франківському національному технічному університеті

нафти і газу Олександр Іванович пройшов шлях від асистента до професора.

Вчений є автором понад 400 наукових праць, з яких 10 монографій, понад 220 авторських свідоцтв та патентів на винаходи, 2 підручники для студентів нафтової і гірничої справ, сільськогосподарського і загального машинобудування. Вольченко О. І. є співавтором наукового відкриття на тему: «Явище теплової стабілізації в металополімерних парах тертя», диплом на яке отримав на початку 2013 р.

Професор Вольченко О. І. створив потужну наукову школу, має численних послідовників.

До основних публікацій слід віднести:

Контактно-імпульсна взаємодія металополімерних пар тертя гальмівних пристроїв / **О. І. Вольченко**, Д. О. Вольченко, С. І. Криштопа [та ін.] // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – 2013. – № 1. – С. 111-119.

Курс лекцій з підйомно-транспортних машин і тестові завдання : навч. посіб. / **О. І. Вольченко**, Д. О. Вольченко, Д. Ю. Журавльов [та ін.]. – Івано-Франківськ ; Бережани : Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2012. – 308 с. : рис., табл. – Бібліогр.: с. 253-254.

Темпи нагрівання та охолодження ободів металевих фрикційних елементів гальмівних пристроїв / **О. І. Вольченко**, Д. О. Вольченко, І. О. Бекіш, Н. М. Стебелецька // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – 2011. – № 1. – С. 44-48.

Теплонавантаженість обода гальмівного шківка бурової лебідки при роботі індукторного гальма / **О. І. Вольченко**, Д. О. Вольченко, Д. Ю. Журавльов, М. В. Кашуба // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2011. – № 1. – С. 17-23. – Частина перша.

Теплонавантаженість обода гальмівного шківів бурової лебідки при роботі індукторного гальма / **О. І. Вольченко**, Д. О. Вольченко, Д. Ю. Журавльов, М. В. Кашуба // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2011. – № 2. – С. 26-32. – Частина друга.

Вольченко О. І. Експериментальна установка для моделювання теплового стану підземної ділянки трубопроводу / **О. І. Вольченко**, Н. В. Мойсишин, А. В. Мойсишин // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2010. – № 3. – С. 125-130.

Вольченко О. І. Оцінка теплового балансу наземних ділянок трубопроводів / **О. І. Вольченко**, А. В. Мойсишин, Н. В. Мойсишин // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – 2010. – № 3. – С. 125-129.

Курс лекцій з деталей машин та тестові завдання : навч. посіб. / **О. І. Вольченко**, В. С. Ловейкін, Д. Ю. Журавльов, В. Я. Малик. – Івано-Франківськ - : ІФНТУНГ, 2010. – 247 с. : рис., табл.

Стрічково-колодкові гальма : монографія : в 2 т. Т. 2 / Є. І. Крижанівський, **О. І. Вольченко**, М. О. Вольченко [та ін.]. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2007. – 215 с. : іл. – Бібліогр.: с. 211-215.

Іващенко В. Т. Деталі машин. Збірник завдань з прикладами розв'язування. : навч. посіб. / В. Т. Іващенко, **О. І. Вольченко**. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2006. – 229 с. : іл.

14 червня

65 років від дня народження директора Енергетичного інституту, завідувача кафедри методів та приладів контролю якості і сертифікації продукції, доктора технічних наук, професора

Середюка Ореста Євгеновича

Орест Євгенович Середюк

народився 14 червня 1953 року у м. Івано-Франківську. Після закінчення у 1975 р. Івано-Франківського інституту нафти і газу, розпочав трудову діяльність у науково-дослідному секторі інституту, де з 1975 до 1990 р. пройшов шлях від інженера до завідувача галузевої науково-дослідної лабораторії метрологічного забезпечення вимірювання витрати газу. Займався проектуванням, розробленням, метрологічними дослідженнями та впровадженням в експлуатацію різних типів еталонних витратовимірювальних установок метрологічного призначення для лічильників та витратомірів природного газу.

З 1990 р. почав працювати викладачем ІФНТУНГУ. Тоді ж захистив кандидатську дисертацію у Каунаському технологічному університеті (Литва). Обіймав посади асистента, доцента, а з 2009 р. після захисту в Національному університеті «Львівська політехніка» докторської дисертації – професора кафедри методів та приладів контролю якості і сертифікації продукції.

З 1995 р. працював на посаді заступника декана факультету автоматизації та електрифікації, а з 2001 р. – на такій же посаді на факультеті електрифікації та інформаційно-вимірювальних технологій. У 2014 р. науковець обраний директором новоствореного Енергетичного інституту.

Серед найбільших наукових прикладних здобутків Середюка О. Є. – співавторство у розробленні Державного первинного еталону одиниць об'єму й об'ємної витрати газу, який експлуатують з 1996 р. у ДП «Івано-Франківськ-стандартметрологія», а також єдиного на теренах України у

ПАТ «Дніпрогаз» дослідного зразка еталонної поршневої витратовиміральної установки, яка здатна працювати на реальному природному газі.

Автор понад 240 наукових та навчально-методичних праць, співавтор трьох навчальних посібників із грифом МОН України та вперше виданих в Україні спеціалізованих довідників у сфері обліку природного газу. Під його керівництвом захищено дві кандидатські дисертації, консультував виконання захищеної докторської дисертації.

Член громадського обласного інтелектуального клубу творчих особистостей «Галицькі кмітливіці». Член редколегії фахових журналів «Методи та прилади контролю якості», «Нафтогазова галузь України», входить до складу спеціалізованих вчених рад в Івано-Франківську та Харкові із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата технічних наук.

Член-кореспондент (2005) та академік (2011) Української нафтогазової академії, академік Академії метрології України (2013).

Лауреат обласної премії за кращий винахід року імені Г. І. Терсенова (2003), премії Івано-Франківської ОДА й облради в номінації «Відомий науковець року» (2010). Відзначений Подякою Держстандарту України (2004), нагрудним знаком «Творець» Державного департаменту інтелектуальної власності МОН України (2007), Почесною грамотою НАК «Нафтогаз України» (2007).

До основних публікацій слід віднести:

Лютенко Т. В. Аналіз принципів побудови і технічних можливостей засобів для бездемонтажного метрологічного перевіряння побутових лічильників газу / Т. В. Лютенко, **О. Є. Середюк** // Методи та прилади контролю якості. – 2016. – № 2. – С. 20-29.

Дослідження впливу теплообмінних процесів на перевірку герметичності еталонних установок об'єму газу / В. С. Воцинський, **О. Є. Середюк**, М. С. Андрук, Т. В. Лютенко // Методи та прилади контролю якості. – 2015. – № 1. – С. 46-53.

Середюк О. Еспериментальні дослідження вузлів обліку природного газу різних принципів дії / **О. Середюк**, Т. Лютенко // Метрологія та прилади. – 2015. – № 3. – С. 51-56.

Середюк О. Є. Еспериментальні дослідження методу термоанемометричного контролю енергетичної цінності природного газу / **О. Є. Середюк**, В. В. Малісевич, Н. М. Малісевич // Методи та прилади контролю якості. – 2015. – № 2. – С. 64-71.

Малісевич В. В. Еспериментальні дослідження термоанемометричного витратоміра при обліку природного газу за його енергетичною цінністю / В. В. Малісевич, **О. Є. Середюк** // Методи та прилади контролю якості. – 2014. – № 2. – С. 78-85.

Середюк О. Є. Основи кваліметрії та сертифікації в нафтогазовій галузі : навч. посіб. / **О. Є. Середюк**, Л. А. Витвицька, З. П. Лютак. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2014. – 294 с. : рис., табл. – Бібліогр.: с. 260-265.

Середюк О. Теоретичні засади застосування напірного витратоміра для визначення енергетичної цінності природного газу / **О. Середюк**, В. Малісевич // Метрологія та прилади. – 2014. – № 5. – С. 38-47.

Воцинський В. С. Дослідження алгоритмів розрахунку похибки в еталонних установках об'єму та витрати газу / В. С. Воцинський, **О. Є. Середюк**, Т. В. Лютенко // Методи та прилади контролю якості. – 2013. – № 2. – С. 67-75.

Кузь М. В. Зведення балансу витрат природного газу в комунально-побутовій сфері / М. В. Кузь, **О. Є. Середюк** // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – 2013. – № 1. – С. 172-178.

Середюк О. Є. Дослідження впливу конструкції торцевих сопел на їх витрати характеристики в установках для діагностування побутових лічильників газу / **О. Є. Середюк**, А. Г. Винничук, Д. О. Середюк // Методи та прилади контролю якості. – 2013. – № 2. – С. 52-58.

Фізичні основи неруйнівного контролю : навч. посіб.
/ Р. Т. Боднар, В. Т. Камінський, І. С. Кісіль, **О. Є. Середюк** [та ін.]. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2013. – 384 с. : рис., табл. –
Бібліогр.: с. 377-384.

Метрологія і технологічні вимірювання у нафтовій та
газовій промисловості : навч. посіб. / С. А. Чеховський,
І. С. Петришин, Н. М. Піндус, **О. Є. Середюк** [та ін.] ;
ред. Чеховський С. А. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2010. –
534 с. : рис., табл. – Бібліогр.: с. 514-516.

Облік природного газу : довідник / М. П. Андрієшин,
О. М. Карпаш, Я. С. Марчук, **О. Є. Середюк** [та ін.]. – Івано-
Франківськ : СІМІК, 2008. – 180 с. : іл.

Вимірювання витрати та кількості газу : довідник
/ М. П. Андрієшин, С. О. Каневський, О. М. Карпаш,
О. Є. Середюк [та ін.]. – Івано-Франківськ : Сімик, 2004. –
160 с. : іл.

22 червня
40 років від дня народження проректора
з наукової роботи, доктора технічних наук,
професора

Чудика Ігоря Івановича

Ігор Іванович Чудик народився 22 червня 1978 р. в с. Шевченкове Долинського району Івано-Франківської області. У 1995 р. вступив до Івано-Франківського державного технічного університету нафти і газу, який закінчив з відзнакою за спеціальністю «Буріння», здобувши освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр». Був направлений на роботу в Стрийське ВБР.

З 2000 по 2003 р. навчався в аспірантурі, а з 2006 по 2009 р. - в докторантурі ІФНТУНГ. Після захисту в 2005 році кандидатської дисертації він продовжив свій трудовий і, водночас, науковий шлях на посаді доцента кафедри буріння нафтових і газових свердловин університету нафти і газу, не припиняючи досліджень.

Перші наукові результати вченого відображені в звітах науково-дослідних робіт МОН України *«Наукове обґрунтування створення мобільних установок й інструменту для буріння та ремонту свердловин вантажопідйомністю до 1470 кН»* і *«Розроблення та впровадження СТІ по вибору КНБК для буріння похило-спрямованих та горизонтальних свердловин»* для ДАТ «Чорноморнафтогаз».

Працюючи на посаді наукового співробітника цієї теми у 2002-2004 рр., за його участю було розроблено і успішно впроваджено у промисловість стандарт організації України СОУ 11.2-00153117-033:2004 *«Компоновки низу бурильної колони для буріння похило-спрямованих і горизонтальних свердловин. Вибір і забезпечення надійності»* для ДАТ «Чорноморнафтогаз». Наукова робота продовжується Ігорем Івановичем і надалі на темах *«Розроблення нових*

технологій подовження ресурсу та підвищення ефективності роботи нафтогазового обладнання»; «Забезпечення проектного профілю похило-скерованих свердловин в умовах жолобо- і каверноутворення» для ДАТ «Чорноморнафтогаз».

У 2008-2009 р. Чудик І. І. удостоєний гранту Президента України за роботу *«Оптимізація глибинного бурового обладнання та технології буріння скерованих свердловин для освоєння важкодоступних нафтогазових покладів шляхом оцінки енергетичних витрат».* У цей період було започатковано дослідження в новому науковому напрямі вивчення енергетичних витрат процесу буріння свердловини, шляхів їх зменшення і продуктивного використання.

Розвивати свій науковий напрям Ігор Іванович продовжував і далі, працюючи в 2010-2011 р. на посаді старшого наукового співробітника теми Д-8-10-Ф МОН України *«Удосконалення наукових основ управління технологічними процесами видобування та транспортування нафти і газу з мінімальними енерговитратами».*

Отримані ґрунтовні результати з дослідження розподілу енергії при бурінні скерованих свердловин лягли в основу успішно захищеної у 2011 р. докторської дисертації на тему *«Розвиток наукових основ буріння скерованих свердловин із мінімальними витратами енергії».*

З 2012 року Чудик І. І. працює на посаді керівника науково-дослідної роботи *«Розроблення методів управління процесом спорудження скерованих свердловин в сланцевих і вугільних відкладах»*, метою виконання якої є розроблення науково-обґрунтованих методів управління процесами буріння і кріплення скерованих свердловин та розмежування продуктивних газових горизонтів для видобування природного газу із сланцевих і вугільних відкладів.

З 2012 р. на посаді завідувача кафедри буріння нафтових і газових свердловин активно продовжував

наукову роботу і розвивав новий напрям з розроблення наукових основ оцінки ризиків розробки нафтогазових родовищ для прогнозування і порівняння енергетичних витрат на видобування нафти і газу з тим енергетичним ресурсом, який закладений в корисних запасах вуглеводневих родовищ. За результатами такого порівняння стане можливим прийняття кінцевого рішення про доцільність розробки родовищ сланцевого газу і метану вугільних пластів, нафтогазових родовищ шельфу Чорного і Азовського морів, надглибоких покладів Дніпрово-Донецької западини та важкодоступних родовищ Карпат.

До сфери наукових інтересів професора належать проблеми вдосконалення і розвитку наукових основ та практичних рішень техніко-технологічного забезпечення енергоефективного спорудження нафтогазових свердловин.

Чудик І. І. опублікував понад 100 наукових статей і тез доповідей в Україні, Білорусі, Росії, Румунії, Польщі та Англії, отримав понад 20 патентів на винаходи. За високі досягнення в науковій роботі у 2006 р. молодий вчений нагороджений дипломом і премією ОДА, у 2007 р. – відзнакою «Молодий вчений року», у 2008 р. удостоєний стипендії Кабінету Міністрів України і гранта Президента України, у 2012 р. – премії Кабінету Міністрів України за особливі досягнення молоді у розбудові України, у 2014 р. – іменної стипендії Верховної Ради України для найталановитіших молодих вчених.

З жовтня 2017 р. – на посаді проректора з наукової роботи університету.

До основних публікацій слід віднести:

Чудик І. І. Вивчення технологічних можливостей орієнтованих опорних компоновок низу бурильної колони / І. І. Чудик, А. М. Лівінський // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2017. – № 3. – С. 31-39.

Чудик І. І. Методика розрахунку втрат енергії, зумовлених роботою неорієнтованих компоновок низу бурильної колони / **І. І. Чудик** // Нафтогаз. галузь України. – 2017. – № 3. – С. 7-10.

Чудик І. І. Порівняльна характеристика телеметричних систем з кабельним та гідравлічним каналами зв'язку, що використовуються в БУ "Укрбургаз" / **І. І. Чудик**, Є. В. Хівренко, О. Б. Марцинків // Нафтогазова енергетика 2017 : Міжнар. наук.-техн. конф, м. Івано-Франківськ, 15-19 трав. 2017 р. : тези доп. / Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу. – Івано-Франківськ, 2017. – С. 97-99.

Чудик І. І. Розширена методика прогнозування енергетичних затрат, спричинених роботою неорієнтованих компоновок низу бурильної колони / **І. І. Чудик** // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – 2017. – № 1. – С. 25-32.

Чудик І. І. Розширення технологічних можливостей орієнтованих компоновок низу бурильної колони / **І. І. Чудик**, А. М. Лівінський, І. Я. Білецька // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – 2017. – № 2. – С. 26-32.

Воєвідко І. В. Аналіз напруженого стану обважнених бурильних труб в процесі забурювання бічного стовбура в обсадній колоні свердловини / І. В. Воєвідко, **І. І. Чудик** // Нафтогаз. галузь України. – 2016. – № 1. – С. 35-37.

Удосконалення способу первинного розкриття продуктивних горизонтів з низькими пластовими тисками / М. І. Оринчак, **І. І. Чудик**, О. С. Бейзик, О. І. Курчей // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2016. – № 3. – С. 34-42.

Чудик І. І. Біополімер-силікатний буровий розчин для буріння горизонтальних свердловин / **І. І. Чудик**, В. І. Богославець, І. Ф. Дубич // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2016. – № 4. – С. 34-42.

Кінематичні передавальні функції колони бурильних та насосно-компресорних труб / М. В. Лисканич, **І. І. Чудик**, Я. С. Гриджук, А. Р. Юрич // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2015. – № 3. – С. 17-26.

Удосконалення конструкції та розширення області застосування гідравлічного ударного механізму / **І. І. Чудик**, М. І. Оринчак, О. С. Бейзик, О. І. Кирчей // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2015. – № 1. – С. 105-111.

Удосконалювання технології запобігання обвалювань та осипань стінок свердловини / М. І. Оринчак, **І. І. Чудик**, О. С. Бейзик, О. І. Кирчей // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2015. – № 2. – С. 35-42.

Розробка рецептури модифікованої паливно-мазотно-бітумної ванни / **І. І. Чудик**, М. І. Оринчак, О. С. Бейзик, О. І. Кирчей // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2014. – № 3. – С. 147-153.

Чудик І. І. Дослідження передумов жолобоутворення на стінках свердловини замками бурильної колони / **І. І. Чудик**, А. І. Різничук // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2014. – № 2. – С. 80-87.

Чудик І. І. Вдосконалення математичної моделі двоопорних неорієнтованих компоновок низу бурильної колони / **І. І. Чудик** // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2013. – № 3. – С. 102-110.

Чудик І. І. Вдосконалення математичної моделі одноопорних неорієнтованих компоновок низу бурильної колони / **І. І. Чудик** // Нафтогаз. енергетика. – 2013. – № 2. – С. 61-69.

Чудик І. І. Геологорозвідувальна справа і технологія буріння : конспект лекцій / **І. І. Чудик**, А. І. Волобуєв, А. Р. Юрич. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2013. – 154 с.

Чудик І. І. Дослідження ефективності використання енергоресурсів під час буріння свердловин / **І. І. Чудик** // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2013. – № 4. – С. 119-126.

Чудик І. І. Експериментальні дослідження неорієнтованих компонок низу бурильної колони на механічних моделях / **І. І. Чудик** // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – 2013. – № 2. – С. 92-102.

Чудик І. І. Модифікована паливно-бітумна ванна / **І. І. Чудик**, М. І. Оринчак, О. С. Бейзик // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2013. – № 1. – С. 167-173.

Чудик, І. І. Узагальнена методика розрахунку енергетичних витрат при роботі неорієнтованих компонок низу бурильної колони для роторного способу буріння / **І. І. Чудик** // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – 2013. – № 2. – С. 121-128.

Буріння нафтових і газових свердловин : конспект лекцій / Я. С. Коцкулич, І. М. Ковбасюк, О. Б. Марцинків, **І. І. Чудик**. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2012. – 189 с.

Васько І. С. Системи технологій у нафтогазовидобувній промисловості : конспект лекцій / І. С. Васько, **І. І. Чудик**, М. М. Сlepко. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2011. – 97 с.

22 червня

60 років від дня народження завідувача
кафедри соціальних комунікацій та права,
кандидата юридичних наук, доцента
Скрипничука Василя Михайловича

Василь Михайлович Скрипничук народився 22 червня 1958 року в селі Маркове Богородчанського району Івано-Франківської області.

У 1979 р. закінчив філологічний факультет Івано-Франківського педагогічного інституту за фахом вчитель (російська філологія) (1975–1979) і юридичний факультет Прикарпатського університету імені Василя Стефаника за фахом юрист (1993–1997).

У 1995 р. призначений заступником голови Івано-Франківської обласної державної адміністрації.

Захистив кандидатську дисертацію у 2001 р. на тему: «Обласна рада в системі місцевого самоврядування: організація та діяльність» за спеціальністю 12.00.02 «Конституційне право, муніципальне право». Кандидат юридичних наук, доцент. Починаючи з 2001 року, спочатку за сумісництвом, а згодом й за основним місцем роботи, займався безпосередньою науковою діяльністю, працюючи доцентом кафедри державного управління та завідувачем кафедри правознавства Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, деканом Карпатського факультету Академії муніципального управління.

Тричі депутат Івано-Франківської обласної ради. Член ВО «Свобода». Брав участь у бойових діях у складі окремої добровольчої чоти «Карпатська Січ» у зоні АТО. У 2012 р. був обраний головою Івано-Франківської обласної ради. Президент Івано-Франківської обласної федерації волейболу. Голова Івано-Франківської обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії та культури.

У 2016 р. обраний завідувачем кафедри соціальних комунікацій та права ІФНТУНГ. Викладає дисципліни:

«Право», «Земельне право», «Міжнародне право», «Корпоративне право», «Правознавство».

Має більше 60 опублікованих наукових праць, з них одна монографія та декілька навчальних посібників.

До основних публікацій слід віднести:

Скрипничук В. Нестор Іванович Чир (12.03.1938 - 15.10.2014) : [присвяч.. пам`яті поета] / **В. Скрипничук**, О. Гончарук, Є. Баран // Галичина. – 2014. - 16-18 жовт. – № 157-158. – С. 2.

Основи земельного права та кадастру : навч. посіб. / Є. Ю. Ільків, М. М. Дутчин, О. Г. Дзьоба, **В. М. Скрипничук** [та ін.]. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2012. – 320 с. – Бібліогр.: с. 249-250.

Скрипничук В. М. Правове забезпечення державного управління : конспект лекцій / **В. М. Скрипничук**. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2008. – 556 с. – Бібліогр.: с. 540-552.

Скрипничук В. М. Контрольні роботи як навчальний метод і контрольний засіб в процесі вивчення дисципліни "Правознавство" студентами-заочниками технічного університету / **В. М. Скрипничук** // Вища освіта України. – 2004. – № 4 – С. 255-257. – Додаток.

Скрипничук В. М. Методичні вказівки до вивчення дисципліни "Основи права" / **В. М. Скрипничук**. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2003. – 86 с.

Скрипничук В. М. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни "Правознавство" та їх тематика / **В. М. Скрипничук**. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2003. – 62 с.

1 липня
60 років від дня народження завідувача
кафедри філософії, доктора філософських наук, професора
Скальської Дарії Миколаївни

Дарія Миколаївна Скальська народилася 1 липня 1958 р. в м. Коломиї Івано-Франківської області. В 1989 р. закінчила філософський факультет Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка. В цьому ж університеті захистила кандидатську та докторську дисертації. З 1997 р. очолює кафедру філософії ІФНТУНГ. За цей час кафедра оновилася, змінився її якісний склад.

Наукові дослідження Дарії Миколаївни є суттєвим доробком, що значно розширюють дослідницьке поле естетики, забезпечують включення в естетичну теорію досягнень філософської антропології ХХІ ст. і відкривають новий напрям теоретичних досліджень естетики.

Протягом багатьох років була координатором та авторитетним лектором для слухачів Центру педагогічної майстерності, є розробником програми гендерної політики, постійним учасником філософських комісій Наукового товариства імені Шевченка.

Професор Скальська Д. М. є автором понад 130 наукових та методичних публікацій, виконує великий обсяг роботи з аспірантами та здобувачами, забезпечує їхню кваліфіковану підготовку до складання кандидатського мінімуму з філософії. У 2011-2013 рр. працювала у складі експертної ради з питань проведення експертизи дисертацій МОН України. Основні напрями наукових досліджень: філософська антропологія, естетика, теорія культури, педагогіка та інноваційні процеси в освіті.

За значний особистий внесок у розвиток науки Скальська Д. М. нагороджена дипломом «Кращий науковець року» (2006), знаком «За наукові досягнення» Міністерства освіти і науки України (2008).

До основних публікацій слід віднести:

Скальська Д. М. Філософія : метод. вказівки / **Д. М. Скальська**. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2014. – 65 с. – Бібліогр.: с. 56-64.

Skalska D. M. Philosophy : lectures / **D. M. Skalska**. – Ivano-Frankivsk : IFNTUOG, 2013. – 52 p. – Бібліогр.: с. 51-52.

Скальська Д. М. Екзистенціальна філософія: пізнання людських реалій та цінностей / **Д. М. Скальська** // Прикарпат. вісн. НТШ. Серія: Думка. – 2012. - № 3. – С. 100-108.

Скальська Д. М. Актуальні проблеми сучасного педагогічного процесу / **Д. М. Скальська**, Л. О. Бойчук // Теорія і методика саморозвитку педагогічної майстерності педагогів вищих технічних навчальних закладів України : матеріали Всеукр. наук.-метод. конф., 30 трав.-1 черв. 2011 р. – Івано-Франківськ, 2011. – С. 69-71.

Скальська Д. М. Проблема людини в науковій парадигмі модерної доби / **Д. М. Скальська** // Наук. вісн. Ін-ту гуманітар. підготовки /Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу; відп. за вип. П'ятничко Б. П. – Івано-Франківськ, 2011. – Вип. 3. – С. 3-13.

Скальська Д. М. Філософсько-методологічна рефлексія сучасного естетичного процесу / **Д. М. Скальська**, М. Л. Скальська // Прикарпат. вісн. НТШ. Серія: Думка. – 2010. – № 3. – С. 7-15.

Скальська Д. М. Етика як філософсько-антропологічне знання / **Д. М. Скальська** // Прикарпат. вісн. НТШ. Серія: Думка. – 2009. – № 3. – С. 7-14.

Скальська Д. М. Філософсько-антропологічні засади педагогічної майстерності / **Д. М. Скальська**, М. Л. Скальська // Методика розвитку і саморозвитку педагогічної майстерності педагогів технічних вищих навчальних закладів України : матеріали Всеукр. наук.-метод. конф., м. Івано-Франківськ, 27-29

квіт. 2009 р. / Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу ; ред. Галушак М. О. – Івано-Франківськ, 2009. – С. 106-108.

Скальська Д. М. Естетика. Естетика постмодерної доби : навч. посіб. / **Д. М. Скальська**. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2008. – 132 с. – Бібліогр.: с. 126-132.

Скальська Д. М. Естетичні виміри філософсько-антропологічних вчень ХХ століття. : монографія / **Д. М. Скальська**. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2003. – 231 с. – Бібліогр.: с. 222-226.

Скальська Д. М. Дйордь Лукач: філософсько-естетична еволюція / Д. М. Скальська // Філософ. і соціол. думка. – 1995. - № 11/12. – С. 60-69. – (Культура і світогляд).

9 липня
55 років з дня створення
*Івано-Франківської філії Львівського
політехнічного інституту*

9 липня 1963 року згідно з наказом МВ і ССО УРСР № 401 від 09.07.1963 р. Станіславський загальнотехнічний факультет реорганізовано в Івано-Франківську філію Львівського політехнічного інституту з відділеннями нафтової і газової промисловості та загальнотехнічним. Це стосувалося таких кафедр: загальної геології, мінералогії і петрографії, геології й розвідки нафтових і газових родовищ, геофізичних методів пошуків і розвідки корисних копалин, буріння нафтових і газових свердловин, експлуатації нафтових і газових родовищ і машини та обладнання нафтових і газових промислів, економіки і організації нафтової і газової промисловості.

Інформація про переведення нафтового факультету до Івано-Франківська була сприйнята його колективом неоднозначно. Частина професорсько-викладацького складу з різних об'єктивних причин відмовилась від переїзду, що певним чином позначилось на науковому потенціалі відділення.

Незважаючи на складність та невизначеність ситуації на протязі 1963/1964 н. р., факультет разом зі студентами, кафедрами, лабораторіями, обладнанням, устаткуванням і геологічним музеєм переїхав до Івано-Франківська, де з 1 вересня 1963 року розпочався навчальний процес перших – третіх, а з 1 вересня 1964 р. – усіх п'яти курсів.

Не перериваючи навчального процесу, підготовку спеціалістів для нафтової і газової промисловості продовжила Івано-Франківська філія ЛПІ, де з 1 вересня 1963 р. організовано механічний факультет, а з вересня 1964 р. згідно з наказом МВ і ССО УРСР № 194 від 15 квітня 1964 р. відділення нафтової і газової промисловості розділене на два: геологорозвідувальне та нафтогазопромислове. У 1966/1967 н. р. запрацював факультет автоматизації та економіки. Збільшився набір студентів на всі спеціальності й відділення.

Про історію створення Івано-Франківської філії ЛПІ можна дізнатись з таких публікацій:

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу : [до 50-річчя заснування / голова редкол. **Є. І. Крижанівський**]. – Київ : Логос, 2017. – 453 с. - С. 40-41.

Козак Ф. В. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу / **Ф. В. Козак, В. М. Улізько** // Україна: 20 років незалежності / за ред. М. Б. Бучка, В. І. Кафарського, І. О. Андрухів, Й. М. Гаха. – Івано-Франківськ ; Надвірна, 2011. – С. 230-237.

Мончук О. ІФНТУНГ переступив сорокарічний рубіж / О. Мончук // Галичина. – 2008. - 23 верес. – № 142. – С. 3.

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. Імена славних сучасників / [голова редкол. **Крижанівський Є. І.**]. – Київ : Світ успіху, 2007. – 328 с.

Крижанівський Є. І. Нафтогазова освіта України: минуле і сьогодення = До 40-річчя ІФНТУНГ / **Є. І. Крижанівський, Ф. В. Козак** // Нафт. і газ. пром-сть. – 2007. – № 3. – С. 3-7.

Нафта і газ Прикарпаття. Нариси історії / ред.: О. Калашникова, Р. Рейхерт. – Київ : Наук. думка, 2004. – 570 с.

Васько І. А. Підготовка інженерних і наукових кадрів для нафтогазового комплексу / **І. А. Васько, Є. І. Крижанівський** // Нафта і газ України : зб. наук. пр. – Київ, 1997. – С. 320-329.

Нафтовий комплекс Прикарпаття / упоряд. **Й. М. Гах**. – Київ : Наук. думка, 1994. – 199 с.

Шелепін Є. Єдиний на Україні / **Є. Шелепін** // На землі Прикарпатській / ред. Л. П. Зосіч. – Ужгород : Карпати, 1967. – 231 с.

28 липня

60 років від дня народження завідувача
кафедри електропостачання та електрообладнання
промислових підприємств, доктора технічних наук, професора
Костишина Володимира Степановича

Володимир Степанович Костишин народився 28 червня 1958 р. в с. Павлівка на Івано-Франківщині. Вищу освіту здобув в Івано-Франківському інституті нафти і газу, з яким пов'язав всю свою трудову діяльність. Працював на посадах інженера, асистента та доцента. У 1987 р. захистив кандидатську, а в 2003 р. – докторську дисертації. Вчене звання доцента йому присвоєно в 1990 р., а професора – в 2004 р.

Упродовж 1988-2005 рр. обіймав посаду заступника декана, а в 2006-2014 рр. – декана факультету електрифікації та інформаційно-вимірювальних технологій. З 2006 р. і до сьогодні є завідувачем кафедри електропостачання та електрообладнання промислових підприємств ІФНТУНГ.

Сфера наукових інтересів В. С. Костишина стосується дослідження питань підвищення надійності та енергоефективності систем електропостачання нафтогазових комплексів і промислових підприємств та вивчення аспектів електрогидравлічного моделювання насосних установок при транспортуванні нафтопродуктів.

За результатами досліджень опублікував понад 140 наукових і навчально-методичних робіт, зокрема п'ять монографій та п'ять навчальних посібників з грифом МОН України.

Нагороджений грамотами Міністерства освіти і науки України (2007) та Верховної Ради України (2011).

До основних публікацій слід віднести:

Костишин В. С. Аналіз показників ефективності та надійності роботи насосного агрегата на засадах системного підходу / **В. С. Костишин**, І. І. Яремак // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2017. – № 1. – С. 50-60.

Костишин В. С. Електрична частина станцій та підстанцій : навч. посіб. / **В. С. Костишин**, М. Й. Федорів, Я. В. Бацала. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2017. – 243 с. : рис., табл. Бібліогр.: с.199.

Костишин В. С. Bond Graph модель електроприводного відцентрового насосного агрегату із уточненим врахуванням механічних втрат / **В. С. Костишин**, П. О. Курляк // Нафтогазова енергетика 2017 : Міжнар. наук.-техн. конф., м. Івано-Франківськ, 15-19 трав. 2017 р. : тези доп. / Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу. – Івано-Франківськ, 2017. – С. 302-304.

Яремак І. І. Аналіз ефективності та надійності роботи частотно-керованих електроприводних насосних агрегатів нафтоперекачувальних станцій / І. І. Яремак, **В. С. Костишин** // Нафтогазова енергетика 2017 : Міжнар. наук.-техн. конф., м. Івано-Франківськ, 15-19 трав. 2017 р.: тези доп. / Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу. – Івано-Франківськ, 2017. – С. 180-181.

Яремак І. І. Розрахунок показників ефективності та надійності магістральних насосних агрегатів на засадах системного підходу / І. І. Яремак, **В. С. Костишин** // Нафтогазова енергетика 2017 : Міжнар. наук.-техн. конф., м. Івано-Франківськ, 15-19 трав. 2017 р.: тези доп. / Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу. – Івано-Франківськ, 2017. – С. 307-308.

Костишин В. С. Перехідні процеси в електричних системах : навч. посіб. / **В. С. Костишин**, М. Й. Федорів. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2014. – 297 с.

Костишин В. С. Електробезпека : навч. посіб.
/ **В. С. Костишин**, П. М. Николин. – Івано-Франківськ :
ІФНТУНГ, 2011. – 173 с. : іл., рис.

Костишин В. С. Адаптація існуючого програмного
забезпечення з вибору та експлуатації високоефективних
електродвигунів до умов України / **В. С. Костишин**, А. П. Ємчук
// Нафтогаз. енергетика. – 2010. – № 1. – С. 74-79.

Костишин В. С. Енергоефективність відцентрових агрегатів
магістральних нафтопроводів / **В. С. Костишин**, П. М. Николин
// Нафтогаз. енергетика. – 2010. – № 1. – С. 23-26.

Костишин В. С. Аналіз енергоефективності
нафтоперекачувального насосного агрегату / **В. С. Костишин**,
І. І. Сорохтей // Нафтогаз. енергетика. – 2009. – № 2. – С. 76-79.

Костишин В. С. Розроблення комп'ютерно-орієнтованих
Bond Graph моделей асинхронних електродвигунів з метою
дослідження усталених та перехідних режимів їх роботи
/ **В. С. Костишин**, П. О. Курляк // Нафтогаз. енергетика. – 2009. –
№ 2. – С. 88-93.

Костишин В. С. Моделювання режимів роботи відцентрових
насосів на основі електрогідравлічної аналогії : монографія
/ **В. С. Костишин**. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2000. – 163 с.

15 серпня

70 років від дня народження ректора Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, доктора технічних наук, професора, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, академіка НАН України, заслуженого діяча науки і техніки України
Крижанівського Євстахія Івановича

Євстахій Іванович Крижанівський народився в с. Побережжя на Івано-Франківщині у селянській родині. Закінчивши восьмирічку у 1963 р., продовжив навчання у середній школі села Єзупіль.

Трудову діяльність розпочав у 1966 р. вчителем школи, а в 1967 р. Євстахій Крижанівський став студентом механічного факультету Івано-Франківського інституту нафти і газу.

Перша спроба наукової роботи була здійснена на третьому курсі. Отримана нагорода на студентській науковій конференції додала сміливості і впевненості у своїх силах. Активна студентська наукова діяльність тривала до закінчення навчання. Дипломний проект теж був науково-конструкторським. Тому закономірною була пропозиція після закінчення навчання залишитись працювати в інституті.

У 1972 р., з посади інженера науково-дослідного сектору, розпочалась наукова кар'єра майбутнього доктора технічних наук, професора, ректора.

Після закінчення навчання в аспірантурі Євстахій Крижанівський працював в рідному інституті на посадах: асистента, старшого викладача, доцента, професора, завідувача кафедри деталей машин, теорії механізмів і машин.

Вченому вдалося розкрити механізми корозійно-втомного руйнування окремих конструкцій, створити технології їхнього зміцнення та опрацювати основи

методики прогнозування довговічності. Отримані результати знайшли відображення в кандидатській науковій роботі, яка була захищена в 1980 р., та лягли в основу докторської дисертації, захищеної в 1990 р. В січні 1992 р. Євстахій Іванович затверджений у званні професора.

У 1993 р. на конкурсній основі і за підтримки всього колективу ВНЗ професора Є. І. Крижанівського було обрано ректором інституту. Вже через рік, під його керівництвом ІФІНГ успішно пройшов акредитацію на найвищий четвертий рівень зі статусом державного, а у 2001 році, ІФДТУНГ отримав статус національного. Ректор постійно працює над підвищенням освітнього іміджу університету, який робить ІФНТУНГ привабливим для абітурієнтів.

З ініціативи професора Є. І. Крижанівського та за безпосередньою участю постійно вдосконалюється навчальний процес з орієнтацією на рівень світових вимог, значно зміцнилась матеріально-технічна база, покращуються умови для підготовки фахівців.

Успішно функціонує при університеті навчально-науково-виробничий комплекс, що об'єднує 30 навчальних закладів I-III рівнів акредитації, раду якого очолює ректор. За його ініціативою вперше в Україні на базі університету створено Центр Міжнародної сертифікації.

Під керівництвом ректора отримали подальший розвиток наукові дослідження з проблем пошуків, розробки і транспортування енергоносіїв в складних природних умовах, а саме у глибоководних умовах моря при дії змінних навантажень від хвиль та підводних течій в агресивному корозійному середовищі, а також у зсувонебезпечних гірських умовах, екологічної безпеки та раціонального використання природних ресурсів.

Як науковець, Є. І. Крижанівський добре розуміє, що одним із шляхів досягнення енергетичної безпеки нашої держави є забезпечення диверсифікації постачання енергоносіїв. Для України це надзвичайно важливе завдання, яке є одним із чинників забезпечення її незалежності. В 2006 р. за «Розробку і впровадження високоефективних технологій видобування та постачання

газу для підвищення енергетичної безпеки держави» професор Є. І. Крижанівський разом з колективом авторів став лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки. Наукові дослідження з даної теми проводились з 1971 р. по 2005 р., доробок авторів ґрунтується на публікаціях у 38 монографіях, 152 періодичних виданнях і матеріалах конференцій різних рівнів. Розробки цієї роботи захищені 56 патентами України та інших держав і авторськими свідоцтвами.

Колектив наукової школи «Матеріалознавство, міцність та надійність машин і обладнання нафтогазового комплексу», яку очолює доктор технічних наук, професор Є. І. Крижанівський, постійно працює над розробкою комплексу методів досліджень напружено-деформованого стану, корозії та корозійно-втомної довговічності труб буриньних колон та нафтогазопроводів. Загалом школою підготовлено 14 докторів та 19 кандидатів наук, опубліковано 433 наукові праці, в тому числі 20 книг, з яких 8 монографій, створено понад 80 винаходів та зроблено одне наукове відкриття.

Як член та голова спеціалізованих рад із захисту докторських і кандидатських дисертацій професор Є. І. Крижанівський проводить значну науково-організаційну роботу з підготовки фахівців високої кваліфікації.

Ректор є організатором та учасником багатьох Міжнародних та вітчизняних конференцій, симпозіумів та нарад з актуальних проблем сьогодення. Університет співпрацює з провідними вітчизняними та зарубіжними університетами, з якими успішно виконувались та виконуються вітчизняні та зарубіжні проекти за різними програмами.

У 2015 р. Указом Президента України академік Є. І. Крижанівський увійшов до складу Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки.

2017 р. – рік піввікового ювілею університету насичений різноманітними заходами і подіями. Проводились міжнародні конференції і виставки, представники міністерств і відомств України та делегації різних країн відвідали навчальний заклад. За результатами

цих зустрічей були підписані нові угоди та розроблені нові програми. Були нагороди і привітання з ювілеєм, всі заходи відбувались за безпосередньої участі академіка Є. І. Крижанівського, який 24 роки керує університетом. Рік став важливим і, особисто для нього, втретє трудовий колектив обрав його ректором. Його програма розвитку університету на наступні 5 років включає 4 напрямки: освітня діяльність, наукова та інноваційна діяльність, розвиток міжнародної співпраці та соціальний розвиток і покращення матеріально-технічної бази.

Високий професіоналізм, творчий потенціал, великий досвід і самовіддана праця колективу університету, на чолі з професором Є. І. Крижанівським, сприяють створенню передумов для виходу на більш якісний рівень підготовки майбутніх фахівців. Щодня в університеті відбуваються події, які наближають його до виконання головного завдання цього часу, а саме, забезпечити прорив у певному напрямку науки на державному рівні і тим самим здобути право на отримання статусу дослідницького.

Академік Є. І. Крижанівський повний кавалер ордена «За заслуги», нагороджений грамотами Президента України, Верховної Ради, Міністра освіти і науки, золотою медаллю Папи Римського, медалями В. І. Лучицького, К. Рентгена та П. О. Капіци, відзнакою НАК «Нафтогаз України» I ступеня, «Відмінник освіти України», «Почесний розвідник надр» та ін.

Керівник високого рангу, знаний фахівець і педагог, чуйна і добра людина, ректор ІФНТУНГ Є. І. Крижанівський, як громадянин і патріот бере активну участь і у громадському житті краю, за що неодноразово був нагороджений грамотами та відзнаками органів місцевої влади.

До основних публікацій слід віднести:

Крижанівський Є. І. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу - півстоліття для енергетичної безпеки України / Є. І. Крижанівський // Нафтогаз. галузь України. – 2017. – № 3. – С. 3-6.

Крижанівський Є. Івано-Франківському національному технічному університету нафти і газу – визначному центру нафтогазової освіти – 50 років / **Є. Крижанівський** // Вища шк. – 2017. - № 3. – С. 7-12.

Оцінка зміни завантаженості трубопроводів на ділянках підземно-наземних переходів / **Є. І. Крижанівський**, Е. Д. Кузьменко, О. С. Тараєвський, С. М. Багрій // Нафтогаз. галузь України. – 2017. – № 4. – С. 28-33.

Полутренко М. С. Перспективи використання модифікованої бітумної ізоляції для протикорозійного захисту підземних споруд / М. С. Полутренко, **Є. І. Крижанівський**, Я. Т. Федорович // Нафтогаз. галузь України. – 2017. – № 3. – С. 25-28.

Крижанівський Є. Академік Євстахій Крижанівський: "Наука і промисловість повинні багато зробити, щоб уникнути колапсу паливно-енергетичного комплексу" / **Є. Крижанівський** ; спілкувався Б. Залізняк // Світ. – 2016. - Березень. – № 11-12. – С. 3.

Крижанівський Є. І. Головне наше завдання - забезпечення енергетичної безпеки / **Є. І. Крижанівський** // Наука та інновації. – 2016. – Т. 12, № 3. – С. 9-11.

Крижанівський Є. І. Екологічні проблеми енергетики / **Є. І. Крижанівський**, Г. В. Кошлак // Нафтогаз. енергетика. – 2016. – № 1. – С. 80-90.

Оцінювання небезпеки руйнування магістральних нафтогазопроводів залежно від форми поверхневих тріщиноподібних дефектів / **Є. І. Крижанівський**, Р. С. Грабовський, О. М. Лепак, І. Я. Федорович // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – 2016. – № 1. – С. 29-40.

Прогнозування зсувів : монографія / Е. Д. Кузьменко, П. В. Блінов, О. П. Вдовина, М. Г. Демчишин, О. М. Журавель, О. М. Карпенко, Д. В. Касіянчук, Л. М. Климчук, Л. М. Красноок, І. В. Крив'юк, **Є. І. Крижанівський** [та ін.]. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2016. – 601 с.

Крижанівський Є. І. Наукове забезпечення розвитку нафтогазової промисловості : [виступ на сесії Заг. зборів НАН України 15 квіт. 2015 р.] / **Є. І. Крижанівський** // Вісн. Нац. акад. наук України. – 2015. – № 5. – С. 42-44.

Крижанівський Є. І. Науково-організаційні засади нарощування видобутку вітчизняних нафти і газу та диверсифікації постачання енергетичних ресурсів для підвищення енергетичної безпеки України / **Є. І. Крижанівський** // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. Серія: Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості. – 2015. – № 2. – С. 7-14.

Організаційні, навчальні та науково-дослідницькі роботи на Дністровському протипаводковому полігоні у 2012-2013 рр. / **Є. І. Крижанівський**, О. М. Мандрик, Я. О. Адаменко [та ін.] // Екол. безпека та збаланс. ресурсокористування. – 2014. – № 1. – С. 53-69.

Організація безперервної освіти персоналу нафтогазової галузі України - головна умова збереження і нарощування її конкурентоздатності / **Є. І. Крижанівський**, А. П. Андибур, І. М. Данилюк-Черних, В. П. Петренко // Нафтогаз. галузь України. – 2014. – № 4. – С. 3-8.

Оцінка умов лавинного руйнування трубопроводів із довільно розміщеними наскрізними тріщинами та ненаскрізними зовнішніми тріщиноподібними дефектами заданої глибини / **Є. І. Крижанівський**, О. М. Мандрик, Р. С. Грабовський, О. Т. Касій // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – 2013. – № 1. – С. 140-145.

Крижанівський Є. І. Оцінювання роботоздатності нафтогазопроводів тривалої експлуатації за параметрами їх дефектності / **Є. І. Крижанівський**, Р. С. Грабовський, О. М. Мандрик // Фіз.-хім. механіка матеріалів. – 2013. – № 1. – С. 105-110.

Техніко-економічні аспекти транспортування природного газу із морських родовищ / **Є. І. Крижанівський**, О. Г. Дзьоба, А. П. Джус, Ю. В. Міронов // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – 2013. – № 2. – С. 7-15.

Крижанівський Є. І. Корозійно-воднева деградація нафтових і газових трубопроводів та її запобігання : наук.-техн. посіб. : у 3 т. / **Є. І. Крижанівський**, Г. М. Никифорчин ; ред. Панасюк В. В. – Івано-Франківськ ; Львів : ІФНТУНГ, 2011-2012.

Т. 1 : Основи оцінювання деградації трубопроводів. - 2011. – 457 с.

Т. 2 : Деградація нафтопроводів і резервуарів та її запобігання. - 2011. – 447 с.

Т. 3 : Деградація газопроводів та її запобігання. - 2012. – 433 с.

Енергоефективні технології у вищих навчальних закладах : довід. посіб. / **Є. І. Крижанівський**, В. О. Онищенко, М. Є. Скиба, Є. М. Суліма. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2011. – 404 с.

Крижанівський Є. І. Вантажопідіймальні машини та машини безперервного транспорту (Основи теорії та розрахунку) : навч. посіб. / **Є. І. Крижанівський**, Б. Д. Борисевич, Б. І. Смага. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ Факел, 2007. – 314 с.

Стрічково-колодкові гальма : монографія : в 2 т.
Т. 2 / **Є. І. Крижанівський**, О. І. Вольченко, М. О. Вольченко [та ін.]. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2007. – 215 с.

Енергетична безпека держави: високоефективні технології видобування, постачання і використання природного газу / **Є. І. Крижанівський**, М. І. Гончарук, В. Я. Грудз [та ін.]. – Київ : Інтерпрес ЛТД, 2006. - 282 с.

Механіка руйнування і міцність матеріалів : довід. посіб.
Т. 10. Міцність та довговічність нафтогазового обладнання
/ В. І. Похмурський, **Є. І. Крижанівський**, В. М. Івасів [та ін.] ;
ред.: Похмурський В. І., **Крижанівський Є. І.** – Львів ; Івано-
Франківськ : ФМІ НАНУ : ІФНТУНГ, 2006. – 1193 с.

Екологія міста Івано-Франківська / О. М. Адаменко,
Є. І. Крижанівський, Є. М. Нейко [та ін.]. – Івано-Франківськ :
Сіверсія МВ, 2004. – 200 с.

Стрічково-колодкові гальма : монографія : в 2 т.
Т. 1 / **Є. І. Крижанівський**, М. О. Вольченко, Д. О. Вольченко
[та ін.]. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2004. - 230 с.

Крижанівський Є. І. Мобільні установки для буріння,
ремонту і обслуговування свердловин. Оглядовий аналіз
конструкцій, конструктивно-компонувальних і кінематичних
схем. Дослідження параметрів. Рекомендації з проектування :
монографія / **Є. І. Крижанівський**, Ю. В. Міронов,
Л. І. Романишин. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2003. - 209 с.

Неруйнівний контроль труб нафтового сортаменту : навч.
посіб. / О. Карпаш, П. Криничний, **Є. Крижанівський** [та ін.]. –
Івано-Франківськ : Факел, 2001. – 380 с.

Крижанівський Є. І. Морські стаціонарні платформи :
підручник / **Є. І. Крижанівський**, М. К. Ільницький,
Р. С. Яремійчук. - Івано-Франківськ, 1996. - 200 с.

Курсове проектування з теорії механізмів і машин : навч.
посіб. / **Є. І. Крижанівський**, Б. Д. Малько, В. М. Сенчішак
[та ін.]. – Івано-Франківськ : Вік, 1996. – 357 с.

11 вересня
70 років від дня народження доктора технічних наук,
професора кафедри хімії
Челядина Любомира Івановича

Любомир Іванович Челядин народився 11 вересня 1948 р. в с. Вербилівці Рогатинського району Івано-Франківської області. Навчався у Дрогобицькому нафтовому технікумі, який закінчив у 1967 р. і був направлений на Надвірнянський нафтопереробний завод. Після служби в армії повернувся на Надвірнянський НПЗ і навчався заочно в Львівському політехнічному інституті, який закінчив у 1976 р. Працював на інженерно-технічних посадах (начальник зміни, інженер-конструктор) Івано-Франківського хімзаводу (ВАТ «Полімер») та заводу тонкого органічного синтезу (ТОС-ВАТ «Барва»), де розробляв інженерно-технічні рішення з питань охорони довкілля. В процесі роботи вносить чимало раціоналізаторських пропозицій з очищення стічних вод і отримує своє перше авторське свідоцтво.

У 1979 р. розпочав роботу в Івано-Франківському інституті нафти і газу за сумісництвом, а з 1981 р. — на постійній основі. З 1993 р., після захисту кандидатської дисертації під керівництвом професора Національного університету «Львівська політехніка» В. Т. Яворського, — доцент кафедри хімії ІФНТУНГ. З 1995 р. заглиблюється в наукові дослідження, направлені на зменшення кількості техногенних відходів підприємств гірничоенергетичних, нафтохімічних галузей та удосконалення водогазоочищення стічних вод і викидання газів, за результатами яких забезпечує підвищення рівня техногенної безпеки важливих об'єктів Прикарпаття. У 2011 р. захистив докторську дисертацію на тему «Наукові засади ресурсозберігаючих технологій та устаткування підвищення рівня екологічної безпеки промислових об'єктів Прикарпаття». Із 2012 р. працює професором кафедри хімії.

Член спеціалізованої вченої ради зі спеціальності «Екологічна безпека». Автор понад 115 науково-педагогічних праць. Має 12 авторських свідоцтв і патентів.

До основних публікацій слід віднести:

Богуславець М. М. Екологічна безпека довкілля та локальне очищення стічних вод об'єктів нафтогазового комплексу / М. М. Богуславець, **Л. І. Челядин** // Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. "ЕКОГЕОФОРУМ-2017. Актуальні проблеми та інновації", м. Івано-Франківськ, 22-25 берез. 2017 р. / Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу ; ред.: Адаменко Я. О. [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2017. – С. 171-173.

Челядин Л. І. Хімія : навч. посіб. / **Л. І. Челядин**. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2015. – 281 с.

Челядин Л. І. Вплив сульфурсполук вуглеводневих фракцій на довкілля та їх очищення феринними сполуками вуглецевомінеральних матеріалів / **Л. І. Челядин** // Екол. безпека та збаланс. ресурсокористування. – 2014. – № 1. – С. 23-28.

Методи та устаткування зменшення забруднення водних ресурсів стоками з об'єктів нафтогазового комплексу / **Л. І. Челядин**, Л. І. Григорчук, В. Л. Челядин, М. М. Богуславець // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2013. – № 2. – С. 145-151.

Романко Г. А. Хімія. Алгоритм вивчення : навч. посіб. / Г. А. Романко, П. Д. Романко, **Л. І. Челядин**. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2010. – 185 с. : іл. – Бібліогр.: с. 187-188.

Романко П. Д. Систематично-методичний підхід до вивчення хімії у технічному ВНЗ / П. Д. Романко, Г. А. Романко, **Л. І. Челядин** // Методика розвитку і саморозвитку педагогічної майстерності педагогів технічних вищих навчальних закладів України : Всеукр. наук.-метод. конф., м. Івано-Франківськ, 27-29 квіт. 2009 р.: матеріали / Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу ; ред. Галушак М. О. – Івано-Франківськ, 2009. – С. 131-134.

Челядин Л. І. Чинники і ризики забруднення довкілля та їх вплив на показник екологічної безпеки об'єкта / **Л. І. Челядин**, Л. І. Григорчук, В. Л. Челядин // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – 2009. – № 1. – С. 45-50.

Екологічна безпека гідросфери регіону, очищення стічних вод та утилізація шламів водоочищення / О. М. Адаменко, **Л. І. Челядин**, В. Л. Челядин, М. Р. Скробач // Экотехнологии и ресурсосбережение. – 2007. – № 6. – С. 68-73.

Челядин Л. І. Екологічні аспекти технологій очистки стічних вод та математичне визначення параметрів фільтрації через гранульований матеріал / **Л. І. Челядин**, Л. І. Григорчук, В. Л. Челядин // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – 2007. – № 1. – С.153-155.

Очищення стічних вод целюлозно-паперового виробництва та переробки осаду / **Л. І. Челядин**, П. В. Новосад, А. В. Пукіш, В. Л. Челядин // Хім. пром-сть України. – 2005. – № 6. – С. 51-55.

Челядин Л. І. Вуглецево-мінеральні матеріали. Перетворення вуглеводнів / **Л. І. Челядин**, В. Л. Челядин // Хім. пром-сть України. – 2004. – № 6. – С.17-19.

Челядин Л. І. Одержання гранульованих вуглецево-мінеральних матеріалів з техногенних відходів / **Л. І. Челядин**, В. Р. Процюк, В. Л. Челядин // Экотехнологии и ресурсосбережение. – 2004. – № 2. – С. 38-41.

22 вересня
75 років від дня народження
кандидата технічних наук, професора
кафедри нафтогазового технологічного транспорту
Козака Федора Васильовича

Федір Васильович Козак народився 22 вересня 1943 р. у с. Пасіцели Балтського району на Одещині. Трудову діяльність розпочав у 1958 р. Працював вантажником, теслею, слюсарем, техніком, інженером на різних підприємствах. У 1967 р. закінчив машинобудівний факультет Одеського політехнічного інституту.

У 1971 р. Козак Ф. В. завершив навчання в аспірантурі, а в 1972 р. захистив кандидатську дисертацію.

З 1973 р. Федір Васильович працює в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу. Тут пройшов шлях від старшого викладача, завідувача кафедри теплотехніки (1974-1983) до декана механічного факультету (1976-1979). Під його керівництвом запроваджено прогресивні форми організації навчально-методичної роботи на факультеті, відбулося становлення спеціальності «Автомобілі та автомобільне господарство». У 1978 р. йому присвоєно вчене звання доцента, а в 1991 р. – професора.

З 1980 р. Козак Ф. В. – проректор з навчальної роботи, а з 2005 р. – перший проректор ІФНТУНГ. З 1990 по 2014 р. – завідувач кафедри нафтогазового технологічного транспорту.

Професор Козак Ф. В. – активний учасник розробки окремих нормативних положень з перебудови вищої освіти України, зокрема «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», «Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах», проектів державних стандартів. Комісією Верховної Ради України був залучений до формування змін у Законі України «Про освіту». Протягом 1978-1991 рр. входив до науково-методичної ради з теплотехніки Мінвузу СРСР, а з 1982 р. – до Президії цієї ради. Був членом міжга-

лузевої акредитаційної комісії при Міністерстві освіти України (1993-1996) та членом робочої групи Міністерства освіти і науки України із запровадження у вищу освіту принципів Болонської декларації (2003-2008). Також є співавтором розділу кадрового забезпечення державної програми «Освоєння вуглеводневих ресурсів Українського сектору Чорного та Азовського морів».

Вчений активно займається громадською діяльністю: є заступником секретаря Національного комітету України Міжнародної асоціації з обміну студентів технічних спеціальностей «IAESTE», головою Асоціації вищих навчальних закладів Івано-Франківщини.

Автор понад 70 науково-методичних робіт, більше ніж 90 наукових публікацій і монографій, а також понад 25 винаходів. Його наукові розробки та кілька винаходів були впроваджені на підприємствах НАК «Нафтогаз України».

За активну наукову роботу та громадську діяльність відзначений урядовими та галузевими нагородами. У 2007 р., згідно з Указом Президента України, за вагомий особистий внесок у розвиток національної освіти Ф. В. Козаку присвоєно почесне звання «Заслужений працівник освіти України».

До основних публікацій слід віднести:

Козак Ф. В. Використання відходів спиртової промисловості у якості добавок до моторних палив / **Ф. В. Козак**, В. М. Мельник // Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. "ЕКОГЕОФОРУМ-2017. Актуальні проблеми та інновації", Івано-Франківськ, 22-25 берез. 2017 р. / Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу ; ред.: Адаменко Я. О. [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2017. – С. 37.

Козак Ф. В. Про підвищення екологічної безпеки автомобільного транспорту / **Ф. В. Козак**, В. М. Мельник // Нафтогаз. енергетика 2017 : Міжнар. наук.-техн. конф., м. Івано-Франківськ, 15-19 трав. 2017 р.: тези доп. / Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу. – Івано-Франківськ, 2017. – С. 163-164.

Аналіз техніко-експлуатаційних показників роботи двигунів внутрішнього згоряння на біогазі з відходів та вторинних продуктів тваринництва / **Ф. В. Козак**, Т. В. Дикун, Л. І. Гаєва, С. Р. Шикор // Нафтогаз. енергетика. – 2016. – № 2. – С. 85-88.

Біогаз із відходів та вторинних продуктів тваринництва як автомобільне паливо / **Ф. В. Козак**, Т. В. Дикун, Л. І. Гаєва, В. В. Лучинський // Нафтогаз. енергетика. – 2016. – № 2. – С. 89-94.

Козак Ф. В. Виробничі процеси та обладнання об'єктів автоматизації : навч. посіб / **Ф. В. Козак**, Л. І. Гаєва, Я. М. Дем'янчук. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2015. – 131 с.

Гаєва Л. І. Використання експлуатаційних матеріалів і економія паливно-енергетичних ресурсів : навч. посіб. / Л. І. Гаєва, **Ф. В. Козак**, В. М. Мельник. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2014. – 272 с. : рис., табл.

Дмитренко В. С. Технічна експлуатація автомобілів і нафтогазового технологічного транспорту : навч. посіб. / В. С. Дмитренко, **Ф. В. Козак**. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2014. – 464 с.

Козак Ф. В. Комплексна механізація і основи розрахунку технологічного устаткування : навч. посіб. / **Ф. В. Козак**, Л. Ю. Козак, В. М. Мельник. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2014. – 154 с. : рис., табл. - Бібліогр.: с. 148.

Козак Ф. В. Реформування вищої нафтогазової освіти: проблеми і шляхи / **Ф. В. Козак** // Нафтогаз. галузь України. – 2014. – № 1. – С. 3-7.

Козак Ф. В. Шляхи заміщення природного газу в системах теплопостачання / **Ф. В. Козак**, Л. Ю. Козак // Нафтогаз. енергетика. – 2014. – № 1. – С. 112-118.

Аналіз аварійності на автотранспорті в Україні і підприємствах нафтогазового комплексу. Дослідження

складності перехрестя / **Ф. В. Козак**, Т. В. Дикун, Б. В. Долішній, В. І. Гук // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2012. – № 3. – С. 198-203.

Дем'янчук Я. М. Наукове обґрунтування нормування затрат у процесі абсорбційного осушення природного газу / Я. М. Дем'янчук, **Ф. В. Козак** // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – 2012. – № 2. – С. 80-85.

Козак Ф. В. Про методи зниження токсичності відходів газів автомобільних двигунів внутрішнього згорання / **Ф. В. Козак**, В. М. Мельник // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2012. – № 3. – С. 121-128.

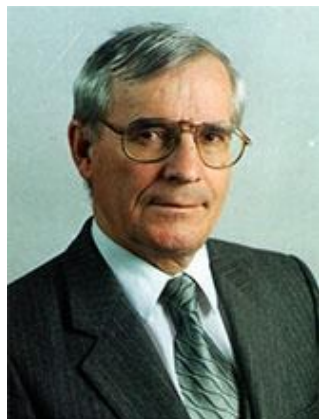
Козак Ф. В. Основи педагогіки та методика викладання : навч. посіб. / **Ф. В. Козак**, Б. В. Долішній. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2010. – 88 с.

Козак Ф. В. Устаткування нафтогазового технологічного транспорту : підручник / **Ф. В. Козак**, Б. В. Долішній, С. І. Криштопа. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2010. – 235 с. : іл. – Бібліогр.: с. 221-222.

Козак Ф. В. Фірмове обслуговування транспортних засобів : конспект лекцій / **Ф. В. Козак**, Т. В. Дикун. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2010. – 70 с.

26 вересня
80 років від дня народження
завідувача кафедри прикладної механіки,
доктора технічних наук, професора
Воробйова Миколи Степановича

Микола Степанович Воробйов народився 26 вересня 1938 р. у с. Народне Терновського району Воронежської області (Росія). В 1962 р. з відзнакою закінчив механічний факультет Воронежського лісотехнічного інституту.

У 1967 р. вступив до стаціонарної аспірантури Львівської політехніки за спеціальністю «Теорія механізмів, машин і авто-матичних ліній», після завершення навчання в якій був направлений асистентом на кафедру деталей машин і теорії механізмів і машин Івано-Франківського інституту нафти і газу. Працював старшим викладачем, доцентом, завідувачем кафедри, професором, виконував обов'язки завідувача опорної кафедри Тернопільського вузівського центру, члена методкомісії Міносвіти України із зазначеної спеціальності, а також Національного комітету України з теорії механізмів і машин.

У 1970 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Дослідження кінематики та динаміки кривошипно-повзунних механізмів із змінною довжиною умовного криво-шипа», а в 1988 р. – докторську дисертацію на тему «Розробка основ теорії механізмів із замкненим енергетичним потоком».

Упродовж 1975-1978 рр. очолював групу аналізу навчально-виховного процесу Івано-Франківського інституту нафти і газу. З 1995 по 2013 р. входив до складу двох спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій.

Основний напрям наукової діяльності вченого – аналіз і синтез механізмів та машин із замкненим енергетичним потоком.

Список наукових і методичних робіт М. С. Воробйова налічує понад 160 найменувань, серед яких: 1 підручник,

4 монографії, 9 навчальних посібників, 30 авторських свідоцтв та патентів на винаходи, 76 наукових статей, у тому числі 6 закордонних.

Дійсний член Підйомно-транспортної академії наук України.

Нагороджений медаллю «Ветеран праці», знаком «Відмінник освіти України», почесними грамотами Міносвіти України, «Укртрансгазу», Івано-Франківської ОДА, Івано-Франківської обласної організації Товариства винахідників і раціоналізаторів України та університету.

До основних публікацій слід віднести:

Воробйов М. С. Підгрунтя вдосконалення теорії механізмів : монографія / **М. С. Воробйов**. – Івано-Франківськ : Нова зоря, 2016. – 117 с. : рис. – Бібліогр.: с. 116-117.

Воробйов М. С. Перспективні напрямки вдосконалення теорії машин : монографія / **М. С. Воробйов**. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2015. – 190 с. : рис., табл. – Бібліогр.: с. 186-190.

Оптимізація технологічних параметрів процесу відцентрового армування заготовок деталей з двома взаємоперпендикулярними осями обертання ливарної форми / Л. Я. Роп'як, І. О. Шуляр, **М. С. Воробйов** [та ін.] // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – 2015. – № 2. – С. 115-123.

Деталі машин. Розрахунок та конструювання : підручник / Г. В. Архангельський, **М. С. Воробйов**, В. С. Гапонов [та ін.]. – Київ : Талком, 2014. – 684 с. : рис., табл. – Бібліогр.: с. 683.

Воробйов М. С. Перспективні напрямки вдосконалення теорії машин : монографія / **М. С. Воробйов**. – Івано-Франківськ : Нова зоря, 2011. – 192 с. : рис., табл. – Бібліогр.: с. 190-192.

Воробйов М. С. Уточнення інерційного та зайвев'язьового навантаження поршневих машин / **М. С. Воробйов**, М. І. Квас // Нафтогаз. енергетика. – 2010. – № 2. – С. 19-22.

Воробйов М. С. Уточнене зведення мас колон бурильних труб і насосних штанг / **М. С. Воробйов** // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2009. – № 1. – С. 38-42.

Воробйов М. С. Щодо аналізу роликового обертача секцій труб / **М. С. Воробйов** // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2009. – № 4. – С. 58-62.

Воробйов М. С. До проблеми розроблення саморегулювального привода бурового верстата / **М. С. Воробйов**, В. М. Воробйов // Нафтогаз. енергетика. – 2008. – № 1. – С. 31-35.

Воробйов М. С. Уточнений аналіз утворення канавок на вибої дисковими шарошками / **М. С. Воробйов**, В. М. Воробйов // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2008. – № 1. – С. 37-39.

Воробйов М. С. Методика уточненого розрахунку кривошипно-повзунних механізмів компресорів і насосів / **М. С. Воробйов**, В. М. Воробйов // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2006. – № 2. – С. 63-65.

Воробйов М. С. Специфіка функціонування шпинделя вибійних двигунів при вібраційному навантаженні / **М. С. Воробйов**, В. М. Воробйов // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2006. – № 3. – С. 84-86.

30 жовтня

70 років від дня народження доктора технічних наук,
професора кафедри нафтогазового обладнання

Івасіва Василя Михайловича

Василь Михайлович Івасів народився 30 жовтня 1948 року в с. Вістова Калуського району Івано-Франківської області. Після закінчення середньої школи навчався у Калуському хіміко-технологічному технікумі, а після служби у лавах Радянської армії – на механічному факультеті Івано-Франківського інституту нафти і газу, який закінчив у 1975 р. за спеціальністю «Машини та обладнання нафтових і газових промислів».

Трудовий шлях Василь Михайлович розпочав зі спеціальності інженера автомобільної колони Івано-Франківського обласного виробничого управління автотранспорту. З 1976 працював інженером-технологом на Калуському заводі «Нафтобурмаш-ремонт». Після закінчення аспірантури Інституту проблем надійності і довговічності машин Академії наук Білорусії молодого перспективного спеціаліста запрошують науковим співробітником ВНДІБТ та Івано-Франківського відділення ВНДІнафта. Обіймав відповідальні посади заступника директора українсько-російського підприємства «Самара-ЗОНД» та радника з економічних питань ПФ «Корпорація нафтопродуктів».

За результатами наукової діяльності у 1981 р. захистив кандидатську дисертацію.

Подальша науково-виробнича діяльність ювіляра пов'язана з ІФНТУНГ, де з 1983 по 1999 рр. він пройшов шлях від старшого наукового співробітника науково-дослідного інституту нафтогазових технологій до доцента та професора кафедри нафтогазового обладнання, а з 2001 року працював на посаді заступника проректора з наукової роботи, директором науково-дослідного інституту нафтогазових технологій.

Науковий напрям професора Івасіва В. М. – надійність машин нафтової і газової промисловості, розробка засобів та методів з підвищення ефективності буріння свердловин та їх експлуатації. Науковцем закладено науково-методичні основи підбору конструкцій компоновок для покращення спрямованого буріння, створено нові пристрої і аналітичні моделі для прогнозування надійності роботи складних бурових механічних систем, впровадження яких забезпечили народному господарству України економічний ефект.

У 2008 р. Василю Михайловичу присуджено Державну премію України в галузі науки і техніки за розробку та впровадження технологій ремонту магістральних трубопроводів під тиском. У творчій співдружності з науковцями та інженерами-виробничниками вчений отримав 20 патентів на винаходи, опублікував понад 110 наукових і понад 20 науково-методичних праць.

До основних публікацій слід віднести:

Довговічність трубних колон за складного напружено-деформованого стану / Р. В. Рачкевич, В. І. Слободян, **В. М. Івасів**, В. І. Артим // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2016. – № 4. – С. 25-33.

Оцінка впливу перевантажування на кінетику втомного пошкодження зразків із сталі 40 ХН / **В. М. Івасів**, В. І. Артим, І. І. Яциняк, В. В. Гриців // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – 2014. – № 2. – С. 76-81.

Дослідження впливу між стінкою свердловини і компоновкою низу бурильної колони на реалізацію профілю похило-скерованих свердловин / А. Р. Юрич, **В. М. Івасів**, А. І. Різничук, Ю. В. Буй // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2010. – № 2. – С. 45-49.

Удосконалення методики оцінки довговічності бурильних труб з урахуванням експлуатаційних навантажень. Частина 1. Параметри кривої втоми бурильних труб при мало- і багатоциклових навантаженнях / **В. М. Івасів**, В. І. Артим,

В. В. Гриців, Р. В. Рачкевич // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – 2010. – № 2. – С. 41-45.

Корозійно-електрохімічні дослідження геофізичних кабелів у середовищі бурового розчину / В. В. Гладун, **В. М. Івасів**, О. С. Калахан, В. В. Гриців // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – 2009. – № 4. – С. 53-56.

Моделювання напружено-деформованого стану та взаємодії КНБК із стінками та вибоєм свердловини в лабораторних умовах / **В. М. Івасів**, І. І. Чудик, А. Р. Юрич, Л. Д. Мельниченко // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2009. – № 4. – С. 38-44.

Дослідження залишкового ресурсу пошкодження ділянок нафтопроводу Долина-Дрогобич за результатами випробовування моделей-"вирізок" / **В. М. Івасів**, В. М. Василюк, В. І. Артим [та ін.] // Нафтогаз. енергетика. – 2008. – № 2. – С. 17-19.

Розробка та впровадження методів ремонту магістральних трубопроводів під тиском / М. В. Беккер, В. С. Бут, Р. М. Говдяк, **В. М. Івасів** [та ін.] // Трубопровід. транспорт. – 2008. – № 2. – С. 3-6.

Механіка руйнування і міцність матеріалів : довід. посіб. Т. 10 : Міцність та довговічність нафтогазового обладнання / В. І. Похмурський, Є. І. Крижанівський, **В. М. Івасів** [та ін.] ; ред.: Похмурський В. І., Крижанівський Є. І. – Львів ; Івано-Франківськ : ФМІ НАНУ : ІФНТУНГ, 2006. – 1193 с. : іл.

6 листопада
65 років від дня народження завідувача кафедри хімії,
доктора технічних наук, професора, лауреата
Державної премії України в галузі науки і техніки
Полутренко Мирослави Степанівни

Мирослава Степанівна Полутренко народилася 16 листопада 1953 р. в місті Рожнятові Івано-Франківської області. Після закінчення середньої школи з 1970 року навчається у Львівському політехнічному інституті на факультеті технології основного органічного і нафтохімічного синтезу за спеціальністю – хімік-технолог, який закінчує у 1975 році і отримує диплом з відзнакою. Трудову діяльність розпочала в Бориславському філіалі НДІ «Хлорпроект». З 1980 по 1983 роки навчається в очній аспірантурі при Московському інституті тонкої хімічної технології імені М. В. Ломоносова. У 1983 р. успішно захищає кандидатську дисертацію за темою «Синтез ненасичених циклічних і ациклічних ефірів на основі бутадієну – 1,3». З 2000 р. працює в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу на кафедрі хімії, з 2012 р. – на посаді завідувача цієї кафедри. У тому ж році стала лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки за роботу «Продовження ресурсу трубопровідного транспорту України».

У 2013 р. успішно захистила докторську дисертацію на тему «Наукові основи розроблення біостійких протикорозійних покриттів для підвищення рівня екологічної безпеки підземних трубопроводів» за спеціальністю «Екологічна безпека». У 2014 р. їй присвоєно звання професора кафедри хімії. До сфери її наукових інтересів належать проблеми окиснення вуглеводнів в розчинах металокомплексних каталізаторів; синтез і технології одержання диестерів карбонових кислот; протикорозійний та мікробіологічний захист підземних

металоконструкцій; екологічна безпека об'єктів нафтогазового комплексу.

Професор М. С. Полутренко – автор 146 праць, з них: колективних монографій – 2, наукових робіт – 108, навчально-методичного характеру – 19 (один навчальний посібник з грифом МОН України). У її науковому доробку – дев'ять авторських свідоцтв СРСР, вісім патентів України. Рецензент кандидатських і докторських дисертацій за спеціальністю «Екологічна безпека».

До основних публікацій слід віднести:

Полутренко М. С. Перспективи використання модифікованої бітумної ізоляції для протикорозійного захисту підземних споруд / **М. С. Полутренко**, Є. І. Крижанівський, Я. Т. Федорович // Нафтогаз. галузь України. – 2017. – № 3. – С. 25-28.

Полутренко М. С. Дослідження траєкторій руху зважених частинок у закручених потоках та доцільність охолодження запиленого потоку повітря / **М. С. Полутренко**, Н. М. Параняк // Екол. безпека та збаланс. ресурсокористування. – 2016. – № 1. – С. 41-46.

Polutrenko, M. Chemistry : Lecture notes [Електронний ресурс] / **М. Polutrenko**, V. Vresch, O. Shkriblyak. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2016. – 259 с. – (Chemistry department).

Підвищення рівня екологічної безпеки експлуатації підземних газопроводів / **М. С. Полутренко**, І. В. Федорович, І. Я. Федорович, І. Л. Боднарук // Нафтогаз. енергетика. – 2015. – № 1. – С. 25-31.

Полутренко М. С. Загальна хімія : навч. посіб. / **М. С. Полутренко**, Т. І. Калин. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2014. – 102 с.

Полутренко М. С. Біостійкість інгібіторів корозії-біоцидів, складових комплексу протикорозійного захисту лінійної частини нафтогазотранспортної системи України / **М. С. Полутренко**, А. І. Піляшенко-Новохатний // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – 2014. – № 1. – С. 61-65.

Полутренко М. С. Вплив нітрогеновмісних конденсованих гетероциклів на корозійні процеси підземних металокопункцій / **М. С. Полутренко** // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – 2014. – № 1. – С. 81-84.

Оцінка впливу якості підготовки поверхні нафтогазопроводів на стійкість до відшарування протикорозійних покриттів в умовах катодної поляризації / Є. І. Крижанівський, Я. Т. Федорович, **М. С. Полутренко** [та ін.] // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2014. – № 2. – С. 7-13.

Полутренко М. С. Дослідження гідрофобності ізоляційних матеріалів на бітумно-полімерній основі / **М. С. Полутренко** // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2014. – № 1. – С. 88-92.

Полутренко М. С. Екологічна безпека експлуатації магістральних газопроводів / **М. С. Полутренко** // Нафтогаз. галузь України. – 2014. – № 5. – С. 45-48.

Полутренко М. С. Екологічний аудит корозійної активності ґрунтів прокладання магістральних газопроводів / **М. С. Полутренко** // Екол. безпека та збаланс. ресурсокористування. – 2014. – № 2. – С. 63-69.

The main aspects of microbiological protection of underground oil-and-gas pipelines = Основні аспекти мікробіологічного захисту підземних нафтогазопроводів / **M. S. Polutrenko**, Ye. I. Kryzhanivskyy, A. I. Pilyashenko-Novohatnyi, T. B. Peretyatko // Journal of Hydrocarbon Power Engineering. – 2014. – Vol. 1, № 1. – P. 21-29.

Полутренко М. С. Протикорозійний захист трубопровідних систем / **М. С. Полутренко** // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2013. – № 3. – С. 206-210.

Побережний Л. Я. Хімія : навч. посіб. Ч.1 : Загальна хімія / Л. Я. Побережний, О. Д. Мельник, **М. С. Полутренко**. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2012. – 268 с. : табл., рис. – Бібліогр.: с. 267-268.

Полутренко М. С. Основні напрями використання біоцидів для мікробіологічного захисту підземних трубопроводів / **М. С. Полутренко** // Нафт. і газ. пром.-сть. – 2012. – № 4. – С. 37-39.

Ефективність використання сучасних ізоляційних покриттів для захисту підземних нафтогазопроводів від корозії / Є. І. Крижанівський, **М. С. Полутренко**, Я. Т. Федорович, І. В. Федорович // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2012. – № 3. – С. 7-13.

Крижанівський Є. І. Підвищення ефективності пасивного захисту підземних споруд від корозії / Є. І. Крижанівський, **М. С. Полутренко** // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – 2012. – № 1. – С. 55-59.

Основні аспекти ремонту та контролю якості підземних трубопроводів / Є. І. Крижанівський, **М. С. Полутренко**, О. Ф. Іткін, О. М. Марчук // Методи та прилади контролю якості. – 2012. – № 2. – С. 89-95.

Полутренко М. С. Біостійкість захисних ізоляційних покриттів / **М. С. Полутренко** // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – 2012. – № 3. – С. 122-128.

Полутренко М. С. Мікробіологічна корозія підземних металоконструкцій та способи їх захисту / **М. С. Полутренко** // Розвідка та розробка нафт. і газ. родовищ. – 2012. – № 4. – С. 184-188.

Полутренко М. С. Дослідження біоцидних та біорезистентних властивостей нітрогеновмісних інгібіторів корозії / **М. С. Полутренко**, А. І. Піляшенко-Новохатний // Нафтогаз. енергетика. – 2012. – № 2. – С. 55-63.

Полутренко М. С. Вивчення впливу четвертинних нітрогеновмісних сполук на швидкість мікробної корозії сталі / **М. С. Полутренко** // Наук. вісн. Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – 2012. – № 2. – С. 37-40.

Романко Г. А. Органічна хімія : навч. посіб. / Г. А. Романко, **М. С. Полутренко**, Т. І. Калин. – 2-ге вид. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2010. – 186 с.

Полутренко М. С. Органічна хімія (прикладі, завдання, тести) : навч. посіб. / **М. С. Полутренко**. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ Факел, 2009. – 346 с. – Бібліогр.: с. 346.

Романко Г. А. Органічна хімія : навч. посіб. / Г. А. Романко, **М. С. Полутренко**, Т. І. Калин. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2004. – 186 с. : іл. – Бібліогр.: с.182.

Оцтова кислота. Властивості, використання, виробництво : монографія / Я. В. Ластов'як, Н. С. Караман, **М. С. Полутренко** [та ін.]. – Львів : Львів. політехніка, 2004. – 168 с. – Бібліогр.: с. 165-166.

Полутренко М. С. Органічна хімія : навч. посіб. / **М. С. Полутренко**, Г. А. Романко. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2003. – 350 с. - Бібліогр.: с. 350.

12 грудня
75 років від дня народження доктора технічних наук,
професора кафедри електропостачання та
електрообладнання промислових підприємств
Михайліва Миколи Івановича

Микола Іванович Михайлів народився 12 грудня 1943 року в с. Посіч Тисменицького району Івано-Франківської області. В 1961 р. закінчив СШ №2 м. Івано-Франківська, а в 1971 р. з відзнакою - вечірній факультет Івано-Франківського інституту нафти і газу за спеціальністю «інженер-електрик». У 1967-1972 рр. працював інженером, диспетчером, головним інженером Лисецького району електричних сіток, в 1973-1976 рр. – голова обкому профспілки працівників електротехнічної та енергетичної промисловості.

У 1976-1979 рр. навчався в аспірантурі Московського енергетичного інституту, після закінчення якого захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук.

З січня 1980 р. працює в Івано-Франківському інституті нафти і газу асистентом, доцентом, деканом вечірнього факультету, у 1985-1988 рр. – деканом факультету автоматизації та електрифікації, завідувачем кафедри електропостачання та електрообладнання промислових підприємств.

В 2013 р. захистив докторську дисертацію з проблем зменшення техногенного навантаження на довкілля електроенергетичних об'єктів на тему "Підвищення екологічної безпеки електроенергетики Карпатського регіону з використанням нетрадиційних та відновлювальних джерел енергії".

Опублікував понад 30 наукових праць з покращення енергозабезпечення і зменшення техногенного навантаження енергетики на довкілля, в тому числі і за

рахунок впровадження нетрадиційних відновлювальних джерел енергії.

Співавтор Комплексної програми енергозбереження Івано-Франківської області (1999 р.) і підручника «Альтернативні палива та інші нетрадиційні джерела енергії» (2000 р.).

До основних публікацій слід віднести:

Аналіз впровадження відновлюваних джерел енергії в Україні / **М. І. Михайлів**, В. В. Головка, І. М. Михайлів, О. В. Жукевич // Нафтогаз. енергетика 2017 : Міжнар. наук.-техн. конф., м. Івано-Франківськ, 15-19 трав. 2017 р. : тези доп. / Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу. – Івано-Франківськ, 2017. – С. 304-305.

Михайлів М. І. Створення локальних джерел електроенергії на базі паливних комірок / **М. І. Михайлів**, П. В. Савуляк // Нафтогаз. енергетика. – 2012. – № 1. – С. 101-112.

Михайлів М. І. Проблеми мотивації покращення підготовки інженерно-технічних фахівців / **М. І. Михайлів**, Я. В. Бацала // Теорія і методика саморозвитку педагогічної майстерності педагогів вищих технічних навчальних закладів України : Всеукр. наук.-метод. конф., м. Івано-Франківськ, 30 трав.-1 черв. 2011 р.: матеріали / Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу. – Івано-Франківськ, 2011. – С. 83-85.

Михайлів М. І. Основні положення влаштування дахових вітроенергетичних установок / **М. І. Михайлів**, Т. М. Базюк, І. М. Михайлів // Нафтогаз. енергетика. – 2010. – № 1. – С. 143-146.

Михайлів М. Нам потрібні нові джерела енергії : про запровадж. відновлюваних джерел енергії в Карпат. регіоні / **М. Михайлів** // Студент Прикарпаття. – 2006. - Лютий. – № 2. – С.1.

Семенцова А. О. Вступ до електротехніки : навч. посіб.
/ А. О. Семенцова, **М. І. Михайлів**. – Івано-Франківськ :
ІФНТУНГ, 2005. – 361 с. : іл. – Бібліогр.: с. 358-361.

Михайлів М. І. Розрахунок електричних навантажень
промислових підприємств : навч. посіб. / **М. І. Михайлів**,
О. В. Соломчак, П. Ф. Гоголюк. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ,
2003. – 156 с.

Альтернативні палива та інші нетрадиційні джерела енергії :
підручник / О. Адаменко, В. Височанський, В. Лютко,
М. Михайлів ; ред. Лютко В.– Івано-Франківськ : Полум'я,
2000. – 256 с.

Основні положення концепції розвитку екоенергетики та
місцевих відновних джерел енергії і механізму впровадження
нетрадиційних джерел енергії в Карпатському регіоні
/ Г. І. Рудько, **М. І. Михайлів**, Л. М. Консевич, О. С. Петрів. –
Івано-Франківськ : ІФДТУНГ, 1998. – 14 с.

У 2018 році минає :

55 років з часу переведення **кафедри розробки та експлуатації нафтових і газових родовищ** з Львівського політехнічного інституту до Івано-Франківського філіалу ЛПІ.

«Видобування нафти і газу» є однією з перших спеціальностей, які започаткували вищу нафтогазову освіту в Україні. Її фундамент закладено понад 100 років тому, коли в 1898 р. у Політехнічній школі м. Львова було впроваджено підготовчий курс для студентів гірничого фаху, а в 1922-1923 н. р. відкрито першу кафедру буріння і видобування нафти. Після переведення до Івано-Франківської філії ЛПІ створено кафедру експлуатації нафтових і газових родовищ. У 1976 р. вона перейменована на кафедру розробки та експлуатації нафтових і газових родовищ. У різні періоди кафедру очолювали: кандидат технічних наук, доцент Г. Д. Савенков (1963-1980 рр.) ; кандидат технічних наук, професор О. І. Акульшин (1980-1991 рр.) ; доктор технічних наук, професор Р. М. Кондрат (листопад 1991 р. – липень 2016 р.) ; доктор технічних наук, професор О. Р. Кондрат (з вересня 2016 р.).

55 років з часу переведення **кафедри буріння нафтових і газових свердловин** з Львівського політехнічного інституту до Івано-Франківського філіалу ЛПІ.

Історія кафедри своїми витокami сягає початку ХХ ст. В 1882 р. на нафтовому конгресі в Перемишлі з ініціативи референта гірничого округу Леона Сирочинського було прийнято постанову про запровадження у Львівській політехнічній школі викладання «Основ нафтової геології, буріння та переробки нафти».

З цією метою у 1897 р. у Львівській політехнічній школі було створено кафедру гірництва, яку очолив професор Л. Сирочинський. У 1922 р. на механічному факультеті було відкрито кафедру буріння і видобування нафти.

Становлення і розвиток кафедри характеризується двома періодами: Львівським (1922-1941, 1944-1963 рр.) та Івано-Франківським (1963-1966 рр. – в Івано-Франківському філіалі Львівського політехнічного інституту; з 1967 р. і до сьогодні - в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу).

За весь період функціонування кафедри її очолювали: професор Ю. Фабіанський (1922-1936 рр.), професор С. Паращак (1937-1941 рр.), професор Т. Ю. Єременко (1945-1951, 1956-1963 рр.), доцент Є. М. Тирман (1951-1956 рр.), доцент О. М. Скачедуб (1963-1968 рр.), доцент Є. І. Стетюха (1968-1970 рр.), доцент В. П. Банатов (1970-1975 рр.), професор В. Г. Ясов (1975-1984 рр.), доцент Є. П. Майдан (1984-1989 рр.), професор Я. С. Коцкулич (1989-2012 рр.), професор І. І. Чудик (з 2012 р.).

55 років з часу переведення кафедри геології та розвідки нафтових і газових родовищ з Львівського політехнічного інституту до Івано-Франківського філіалу ЛПІ.

Кафедра була заснована в 1945 р. як структурний підрозділ нафтового факультету Львівського політехнічного інституту, а в 1963 р. переведена до Івано-Франківська у складі нафтового факультету філії ЛПІ. Згодом вона стала підрозділом геологорозвідувального факультету Івано-Франківського інституту нафти і газу.

Першим завідувачем кафедри був відомий вчений, майбутній академік, професор В. Б. Порфир'єв. Пізніше кафедру очолювали: професор О. М. Снарський (1953-1964 рр.), професор І. М. Кухтін (1964-1967 рр.), доцент Л. Г. Каретніков (1967-1970 рр.), доцент В. М. Філатов (1970-1979 рр.), професор О. М. Адаменко (1980-1984 рр.), професор О. О. Орлов (1985-1996 рр.), професор Б. Й. Маєвський (1996-2015 рр.), професор С. С. Куровець (з 2016 р.).

55 років з часу переведення кафедри економіки підприємства з Львівського політехнічного інституту до Івано-Франківського філіалу ЛПІ.

Кафедра є правонаступницею кафедри економіки і організації нафтової та хімічної промисловості, яка розпочала свою діяльність у 1946 р. на нафтовому факультеті Львівського політехнічного інституту. Її очолював професор В. Й. Бородкін.

Івано-Франківський період функціонування кафедри розпочався в 1963 р. Впродовж майже 17 років завідувачем кафедри був її випускник професор О. І. Лесюк. У 1980-1985 рр. кафедру очолював доцент Е. А. Постнов. Із 1985 р. і до сьогодні кафедрою керує професор М. О. Данилюк.

55 років з часу входження **кафедри вищої математики** до Івано-Франківського філіалу ЛПІ.

Кафедра вищої математики і механіки виникла як структурний підрозділ Станіславського загальнотехнічного факультету Львівського політехнічного інституту (ЗТФ ЛПІ).

У серпні 1963 р. на базі ЗТФ ЛПІ створено Івано-Франківський філіал ЛПІ із загальнотехнічним факультетом та факультетом нафтової і газової промисловості. До складу першого увійшла новостворена кафедра вищої математики.

Упродовж 1964-1966 рр. кафедру очолював доцент І. Ф. Григорчук. Доцент Б. Я. Ліпко, один із фундаторів кафедри, був її завідувачем в 1968-1978 рр. Багато зробив для розвитку кафедри доцент В. І. Горгула, який очолював її у 1978-2004 рр. З 2004 р. і до сьогодні завідувачем кафедри є професор В. М. Мойсишин.

З осені 2015 р. кафедра вищої математики входить до складу Інституту інформаційних технологій.

55 років з часу створення **кафедри нарисної геометрії** (нині кафедра інженерної та комп'ютерної графіки) на базі Івано-Франківського загальнотехнічного факультету Львівського політехнічного інституту.

Кафедра була створена 1 серпня 1963 р. У вересні цього ж року її завідувачем призначено колишнього головного архітектора м. Станіслава О. В. Фольту, який очолював кафедру протягом 33 років.

У 1964 р. кафедра нарисної геометрії і графіки увійшла до складу механічного факультету Івано-Франківського філіалу ЛПІ, а в 1967 р. її було закріплено за загально-технічним факультетом Івано-Франківського інституту нафти і газу.

У 1993 р. на базі кафедри нарисної геометрії і графіки створено кафедру автоматизованого проектування у складі новоствореного механіко-технологічного факультету, яку очолив доцент Юрковський П. В. У 1996 р. кафедри були об'єднані, а завідувачем обрано О. Т. Драганчук, яка стала першим доктором технічних наук на кафедрі та проводила наукову роботу з розробки основ автоматизованого проектування нафтогазового обладнання.

В 1997 р. кафедру нарисної геометрії і графіки перейменовано на кафедру інженерної та комп'ютерної графіки.

Із 2003 р. завідувачем кафедри є професор Л. Є. Шкіца, яка активно працює над удосконаленням методів викладання дисциплін кафедри згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу.

У 2007 р. кафедра переведена на факультет архітектури туристичних комплексів, а з 2015 р. вона є складовою Інституту архітектури, будівництва і туризму.

55 років з часу створення кафедри фізичного виховання та спорту.

При відкритті у 1963 р. у м. Івано-Франківську філіалу Львівського політехнічного інституту разом із кафедрами нафтогазового профілю, що переїхали зі Львова, було створено фундаментальні, загальноінженерні та суспільні кафедри. В цей же час для всебічного розвитку молоді утворено, також, кафедру фізичного виховання і спорту.

Першим завідувачем кафедри в 1963-1965 рр. був Б. С. Савчишин, який зумів закласти основи функціонування кафедри в умовах обмеженої спортивної бази.

У 1965 р. кафедру очолив В. М. Ковригін, який працював на цій посаді до 1969 р.

Багато спортивних досягнень студентів і викладачів пов'язано з іменем А. П. Гемби – майстра спорту з легкої

атлетики, який став у 1969 р. завідувачем кафедри. В 1976 р. почалося масштабне будівництво спортивного комплексу інституту, що складався зі стадіону з легкоатлетичним манежем, спеціалізованих спортивних залів та плавального басейну.

З 1989 до 2010 р. кафедру очолював заслужений тренер України, майстер спорту з боротьби Х. Т. Марзаганов. Під його керівництвом виховано не один десяток майстрів спорту з вільної боротьби та призерів всеукраїнських універсіад. У спортивних секціях підготовлено десять майстрів спорту міжнародного класу.

З 2010 р. завідувачем кафедри фізичного виховання та спорту є кандидат наук з фізичного виховання, доцент, майстер спорту В. М. Улізько.

55 років з часу включення **військової кафедри** до структури Івано-Франківської філії ЛПІ.

Заняття з військової підготовки розпочалися 12 вересня 1963 р. Упродовж 1963-1978 рр. військовий цикл (пізніше військову кафедру) очолював ветеран Великої Вітчизняної війни – полковник П. І. Вдовін. У 1965 р. в Івано-Франківській філії ЛПІ, рішенням Міністра оборони СРСР, створено самостійну кафедру військової підготовки.

З 1973 р. при кафедрі розпочалася щорічна підготовка офіцерів запасу першого розряду за 60-годинною програмою обсягом понад 600 осіб щороку.

Упродовж 1978-1989 рр. кафедру очолював полковник М. О. Бурденко – фахівець служби забезпечення пальним, який мав великий досвід керівництва службою у військах.

З лютого 1989 р. до вересня 1991 р. керівництво кафедрою здійснював полковник А. А. Гагушин, з вересня 1991 р. до грудня 1992 р. – полковник Ю. Б. Ушачов.

З проголошенням у серпні 1991 р. незалежності України та створенням у грудні 1991 р. Збройних Сил України кафедра військової підготовки в липні 1992 р. здобула статус військового закладу та перейшла в підпорядкування Управління військової освіти Міністерства оборони України.

В 1992-1997 р.р. керівництво кафедрою здійснював полковник В. М. Лисюк, який доклав великих зусиль для

збереження набутих традицій, досвіду та методики викладання на військовій кафедрі.

З грудня 1997 р. донині керівництво кафедрою здійснює полковник Ю. В. Вязніцев.

У червні 1998 р. вперше в історії кафедри військової підготовки було проведено випуск офіцерів служби пального для проходження служби за контрактом.

Починаючи з 2001 р. на базі кафедри на контрактній основі була розпочата військова підготовка студентів інших вищих навчальних закладів м. Івано-Франківська. У серпні 2003 р. кафедру військової підготовки передано до складу частин та закладів, безпосередньо підпорядкованих Головному командуванню Сухопутних військ Збройних Сил України.

Нині багато вихованців кафедри отримали та продовжують здобувати бойовий досвід у зоні проведення антитерористичної операції на Сході України. Завдяки високому рівню підготовки випускників кафедра військової підготовки ІФНТУНГ завойовує дедалі більший авторитет не лише в Західному регіоні, а й у державі загалом.

50 років з часу створення кафедри зварювання конструкцій та відновлення деталей машин.

Історія кафедри бере свої витoki з часу створення в м. Івано-Франківську філіалу Львівського політехнічного інституту. Її було організовано в 1968 р. кандидатом технічних наук, доцентом П. І. Мельником і на той час вона мала назву кафедри технології металів і матеріалознавства.

Упродовж 1969-1974 рр. кафедру очолював доцент А. Р. Комаров. У цей період почала формуватися методична та матеріально-технічна база кафедри.

з 1978 до 1987 рр. обов'язки завідувача кафедри виконував доцент В. А. Тимошенко. У роки його керівництва значно розширилися навчальні площі, було організовано лабораторії металографії і зварювання, зріс методичний і матеріально-технічний потенціал кафедри.

Упродовж 1989-1994 рр. кафедра на чолі з професором П. І. Мельником провела велику роботу з реорганізації, методичного забезпечення і освоєння нових дисциплін стосовно нової спеціальності.

У 1995-2015 рр. кафедру очолював професор Я. А. Криль. У цей час кафедра отримала новий науковий напрям – створення зносостійких матеріалів на основі надтвердих тугоплавких сполук.

З метою поглиблення професійної орієнтації випускників та подальшого вдосконалення підготовки фахівців в 2005 р. у складі факультету нафтогазопроводів створено кафедру зварювання трубопроводів і конструкцій. Її очолив професор Л. С. Шлапак.

З 2015 р. у складі Інституту інженерної механіки на базі двох вже існуючих кафедр - зварювання трубопроводів і конструкцій, зносостійкості та відновлення деталей машин почала функціонувати кафедра зварювання конструкцій та відновлення деталей машин. Завідувачем кафедри став професор Л. С. Шлапак.

50 років з часу створення кафедри автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій.

Перший набір студентів на спеціальність «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» було здійснено в 1959 р. у Львівському політехнічному інституті. Тоді це були спеціальності «Автоматизація процесів видобування нафти і газу» (АВПД) та «Автоматизація хіміко-технологічних процесів переробки нафти і газу» (АВПП).

У 1963 р. у зв'язку зі створенням Івано-Франківської філії Львівського політехнічного інституту, студенти спеціальностей «АВПД» і «АВПП» були переведені до Івано-Франківська.

У 1967 р. був створений Івано-Франківський інститут нафти і газу. Випусковою була кафедра електротехніки й автоматики. У вересні 1968 р. створено кафедру автоматизації, яка готувала фахівців зі спеціальностей «АВПД» і «АВПП».

Упродовж 1968-1975 рр. кафедру очолювали: доцент О. Л. Виноградов, професор Г. А. Штамбергер, професор Б. Н. Локотош. З 1975 р. і до сьогодні кафедру очолює професор Г. Н. Семенцов.

Кафедра автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій багато років входила до складу факультету

автоматизації і економіки, а також факультету автоматизації та комп'ютерних наук ІФНТУНГ. Зараз вона є структурною одиницею Інституту інформаційних технологій.

Довідкове видання

**Календар ювілейних та пам'ятних дат
Івано-Франківського національного технічного
університету нафти і газу на 2018 рік**

Українською мовою

Редагування	Л. А. Жолобко
Комп'ютерний набір	О. П. Розумна
Комп'ютерна верстка	Т. І. Макар
Відповідальна за випуск	Я. А. Пилип

Для нотаток

Для нотаток